శ్రీరస్తు

సకలకవుల కోకనదభాస్కరుడైన

దిట్టకవి కృష్ణకవిచే రచియింపబడిన

తాడికొండ వేణుగోపాలశతకము

భగవద్భక్తులకు ముక్తిప్రదంబగునట్లు

వేదమూర్తులైన సోమయాజుల సుబ్బయ్యగారిచే

పరిష్కరింపబడి

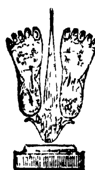
గుంటూరు

చంద్రికా ముద్రాక్షరశాలలో

తాడికొండ నగరంవారి ద్రవ్యసహాయమువలన

ముద్రింపించి ప్రకటింపబడెను.

1914 సం॥ [illegible]

శ్రీరస్తు.

తాడికొండ వేణుగోపాలశతకము

శ్రీరమా[illegible]నాకే పితామహనారంగ! నారంగనుతి [illegible]రంగ!
నాగజనాస్థానరాజ్యచదక! చాదిన[illegible]గసుదిచక్రితాంగ! [illegible]గజజనకని
త్యాసాదకృతిదక్రి! దగ్రదనీయమ[illegible]హొండ! కుందాభదిదనగోవిం
దకృ[illegible]ద! యుందా నదిదప[illegible]డిహృదయ! దయామనిత్యే[illegible]మమమ్ము
సౌందర్యపాద! పాదిహా[illegible]కపాలకృపాపిజా! తాడికొండపుర నిల
ధర్మశీల! వేణుగోపాలసత్కృపా[illegible]లా ॥౧॥ శ్రీగ[illegible]బులో
నాటిభ[illegible] బహుభ[illegible]మ్మున పా[illegible]ములపిను
తించి పార్వతీదేవి బ[illegible] భుజగే[illegible]జయు[illegible]మూ[illegible]
యులనప్రగిహాములన్ని[illegible]! [illegible]డిగాదిపృథులను[illegible]! దేవ
కులమమ[illegible]లన[illegible]! మాదిలక్ష్మి[illegible]సేసి[illegible]తకంబు
చియుం[illegible]॥ తా॥ ౧॥ అసను[illegible]సత్యనతేజ [illegible] కాదాను
[illegible]నాత్మనుభ[illegible]! [illegible]భూతుల! [illegible]
మలకు[illegible]పితామహా! పౌత్రయసునులకు
[illegible]శ్రీనాథ[illegible]ప్రతి[illegible]
[illegible]! సీసద[illegible]తకంబు[illegible]! [illegible]గసకప[illegible]ంతు[illegible]లన
తా॥ ౩॥ శ్రీక[illegible]గోత్ర[illegible]! రామానుజాచార్యరసిక[illegible]
[illegible]చ రామా[illegible]యుభ[illegible]ఘనుసకు! [illegible]లదశీతసుపా[illegible]కసవేద్య!
[illegible]ద్యసాపన్ను[illegible] రామానుజాచార్యునకుశీతమాంబసతికి! సుతు
[illegible]సజ్జనహితుడనుపర! ద్విజకవి[illegible]మాంత్యాయకవిసినన! వాసుదేవసీస
[illegible]ంబు[illegible]! చెప్పియర్పింతునయ్య[illegible]పోషించునన్ను ॥ తా॥ ౪॥ శ్రీహరి
[illegible]తమగువలపర్తిపట్టణనిలయుడు[illegible]తుల! కులు[illegible]కొం[illegible]న్యస
[illegible]వరపాంచరాత్రుంపుపుణ్యచరిత్రుడిలను! రామానుజాచార్య

ధీమతికిని భార్య। తిరుమలాంబకు వేడ్క మెరయుచుండు। నేనప్పుడను దేవ
మీయనుగ్రహమున శతకమష్టోత్తరసంఖ్య సీస। పద్యములు జెప్పి యర్పింతు
భక్తిగల్గి। దిట్టకవి కృష్ణదాసు నీపట్టు నేలు॥ తా॥౪॥ కరమొప్పు కలియుగ౫,తవ
త్సరములు లోచనగిరివిధిశ్రుతిసంఖ్యదనరి। జయశాలివాహనశక శరంబులు
శిఖి। విధిమునిచంద్రులై వెలయుచుండు। ఖ్యాతిమీరగ ప్రమోదూతసంవ
త్సర। ఘనమాఘకృష్ణఏకాదశందు। బుధవాసరంబున బుధులు సంతసిలంగ।
కృతులు నీ పేర నంకితముగాగ। శతకమష్టోత్తరంబగు సరణి మెరయ। జెప్పియ
ర్పింతునయ్య రక్షించు నన్ను ॥తా॥౫॥ సీసపద్యములు లక్ష్మీనాథ మీమీద।
కృతిగూర్చ దలచితి మతి గ్రహించు। ప్రాసవిశ్రమయతి ప్రౌఢిగన్న లేదు। ఘ
నపంచకావ్యసంగ్రహము లేదు। నైఘంటికంబు లెన్నడు జూడగా లేదు। శా
స్త్రపురాణపరిచయము లేదు। తమకృపారసమహత్త్వమున జెప్పితిగాని। నా
దుగట్టితనంబుగాదు పొగడ। నెన్ని తప్పులుగల్గిన నేమి కొరత। చెరకు నెమాధురి
వంకైన చెరకునకును॥ తా॥౬॥ గోపాలమురహర నీ పాదభజన చే। పాపసం
ఘములన్ని బాయవచ్చు। గోపాలమురహర మీ పాదభజన చే। కష్టరోగబా
లముల్ వెడలవచ్చు। గోపాల మురహరి మీ పాద భజన చే। బలుశత్రువుల
నెల్ల గెలువవచ్చు। గోపాలమురహరి మీ పాదభజన చే। కాలదూతలను పో
ద్రోలవచ్చు। అహహ మీ పాదభజనాతిమహిమ చేత। కోరుకోర్కెలు ముక్తి
చేకొనగవచ్చు॥ తా॥౭॥ కరిరాజవరద శ్రీహరి యంచు జిహ్వాగ్రమున స్మరణ జే
సెటివారి చరణములకు। దండప్రణామ మఖండవృత్తి నొనర్చి। వినుతింతున
య్యనేకవిధగతుల। ప్రజలెంత భువిలోన ప్రజ్ఞవారైనను। సనుదలంచని వారి
నే భజింప। ఘనులమంచును బడాయిని విఱ్ఱవీగెడి। నరుల వద్దికి బోను గరుడగమ
న। నిత్యశాంతాత్ములైన నీ భృత్యజనుల। భక్తులకు భక్తుడను నే ప్రపంచమున
దు॥ తా॥౮॥ దాసదాసుడనంచు దలచి వేడెద నిన్ను। కరుణతో శిరులిచ్చి
పు నన్ను। దేవదేవుడవంచు దెలపి వేడితి నిన్ను। స్థిరభావమున నను పోషిం
నన్ను। వరదాత వనుచును వర్ణింతు మిక్కిలి నిన్ను। నిరతంబు కృప
న్నించు నన్ను। శరణాగతుల నేను బిరుదులెన్నద నిన్ను। పుణ్యంబు
బ్రోవు నన్ను। దీనసురభూజమనుచు ప్రార్థింతు నిన్ను। మించు కోరి
గి రక్షించు నన్ను॥ తా॥౧౦॥ గోపులగోపాలకుల బ్రోవ చిటికిన। వ్రేళ్ళ
దాల్చు విభుడవీవె। సురలు దైత్యులు దుగ్ధ శరధి ద్రచ్చగ ధరా। ధరవ
రించు ధీవరుడవీవె। మకరి చేతాళజాలక మొరలిడు వేళ। కరిరా
నుడవీవె। శరణార్థియగు విభీషణుని మన్నన జేసి। యభయం
హా ప్రభుడవీవె। గరిమ ద్రౌపది మానంబు గాచినట్టి దొరవు

తలిద్ధరనుగలరె॥ తా॥౧౧॥ శరణంబునీకునో హరియెందుకుపరాకు। ఘన
యోగివరవందనమునీకు। చెలగినాయందింత సేయుటేమిపరాకు। యంబుజ
నాభ దండంబునీకు। నెరదొరవనగ మన్నించవేమిపరాకు। హరిజగదీశ
జోహారునీకు। దీనుడననుచునరింతు వద్దుపరాకు। వితరణగుణ నమస్కృ
తులునీకు। సదయ నామీద నెన్నగూడదుపరాకు। ఖ్యాతిదండప్రణా
మంబు జేతునీకు॥ తా॥ ౧౨॥ అతికుచ్ఛితుండు మర్యాద సేయు
టకంటె। నాప్తుండు దుర్భాషలనుటమేలు। వంచించుపెట్టుకేవల ఘృ
తాన్నముకంటెకరుణించిపోసినగంజిమేలు। బాధించినూరురూపాయిలి
చ్చుటకంటెనావేళనొసగుకాసైనమేలు।గొప్పసేయకచాలద్రిప్పుచుండు
టకంటె। వినదెగటార్చిజెప్పినదిమేలు। రాలుగాయికుటుంబిసిరంభకన్న।
మానవతియాలుయేభ్యరాశైనమేలు॥ తా॥౧౩॥శిరిసంపదలకు సూచించు
టింతయు లేదు।ధనమిమ్మంటంచు వేడినది లేదు।పసిడియిమ్మనినిన్ను బాధించ
గా లేదు।మేనాలుయిమ్మనిపూన లేదు। భూమణంబులకునిన్ను భాషించగా లే
దు। యీనాములిమ్మనియెంచ లేదు।శక్తియిమ్మనినిన్ను సన్నుతించగ లేదు
గోవులనిమ్మనికోర లేదు।యిచ్ఛగించినదొక్కటేనుమెచ్చినాకుమోక్షమిచ్చి
తెచాలుప్రత్యక్షముగను॥ తా॥ ౧౪॥ జగతిమానవులువంచన జేసి తేనేమి।
కోడిగంబులమాటలాడి తేమి।దూరయోచన లేకసూలబల్కిన నేమి।హిత
వుంచకను నెపంబెన్ని తేమి। వెక్కసంబులుగాగధిక్కరించితెనేమి। క్రో
ధంబుచేననుగొట్టి తేమి। పరుషోక్తులెప్పుడుసంభాషించి తేనేమి। అట్టెసన్ని
ధరద్రిబెట్టి తేమి। దండిసురభూజనతుగ నీవుండగాను। యెజనులమెప్పు లేమి
ప్రయోజనంబు॥ తా॥౧౫॥నిర్మలాత్ముడనై నినుభజించెదగాని। క్షోణిలో
ప్రజలుమెచ్చుటకుగాదు। జననసాఫల్యతకునునుతించెదగాని।సరివారిలో
ఖ్యాతిమెరయగాదు।కైవల్యమునకు నేసేవ జేసెదగాని।శిరిసంపదలు జెందు
కొరకుగాదు। నిన్నెంచశాస్త్రముల్ నేపఠించితిగాని। గణుతింపనుదరపో
షణకుగాదు।గరిమనుపకారమునకు నేకష్టపడితి। చెలగిభువిప్రతిష్ఠకాశిం
ప లేదు॥ తా॥౧౬॥కర్ణపేధులనీమకల్యాణచరితముల్। నింపువేడుకవినకుం
డువాడు।ధర్మాత్మకులసంతతమునుతించగగాంచి। మానససంతోషిగాని
వాడు। దాసముఖ్యులునీవిలాసంబులెన్నంగ। నదిసహించకదూరమరుగు
వాడు। భావంబులోనీదుభజనయెప్పుడు లేక। వ్యర్థకాలక్షేపమందువాడు।
మహినివాడెప్పటికివృథామానవుండుపుణ్యములు సేయకను చెడిపోవునత
డు॥ తా॥౧౭॥ యిలనుకృష్ణాస్నానఫలమొందుదామంటె। శీతోదకమునక
ష్టింపలేను। వ్రతధర్మములనుధన్యతనొందుదామంటె।అలవిగానటునిష్టస

లుపలేను। మించుదానవములోనరించుదామంటేను। పృథు... [illegible]
నుగాను। జపమొనరించి మోక్షము నొందుదామంటె। దండినిశ్చలుడనై
యుండలేను। తరుచు బాధలకోర్వ నాతరముగాదు। తలచిభజియింతు నిన్ను
నాబలముకొలది॥ తా॥౧౮॥ పరులర్థులకు నిచ్చుఫలము వద్దనుకంటె। వెనక
తియ్యక నాభితినుట మేలు। అక్కచెల్లెండ్ల సొమ్ము పహరించుటకంటె। పెను
గంగలోనదూకినది మేలు। నతిబల్మి చేనన్యసతుల బట్టుటకంటె। గొంతుకును
ఉరిబెట్టుకొనుట మేలు। గతిలేక చోరపద్ధతులోనర్చుటకంటె। దీనతభిక్షమెత్తి
నది మేలు। మేటివినవయ్య నీభృత్యకోటిచేరి కలహించుకంటె వచ్చినది మేలు
తా॥౧౯॥ గార్దభమునకు ఘనమైన కస్తూరిబొట్టేల। గడుసుకోతికి మంచిగంధమేల।
పెనుపులి కేల తియ్యని పూరణంబులు। పందికి మామిడిపండు యేల। భువిబిడా
లము కేల పుష్పగుచ్ఛంబులు। చౌకట్లపోగుల శ్వానకేల। మనుబోతు కేల
చక్కని జరీవలువలు। గొప్పకొక్కెర కేల చప్పరంబు। కఠినభావముగల పాప
కర్మునకును। దనరు మీపాదభక్తి తాత్పర్యమేల॥ తా॥ ౨౦॥ వానరంబునకు నే
లైనటోపెందుకు। తగుపూలసరము లింద్రాణి కేల। ముసలిపొక్కుకు నేల
ముత్యాలముంగెర। తరుచుగుడ్డికి నేల దర్పణంబు। భువిసనుర్తయు లేసిపొలతి
కేల సరాలు। కఠినాత్మ కేల సత్కథల తెరగు। వ్యభిచారిణికి నేల నాచారవ్ర
తములు। మరి వరు నేల దుర్మార్గునకును। మేటిసంశ్లోకముల మోటు మొద్దుకే
ల। బధిరజనునకు నీకథా ప్రౌఢి యేల॥ తా॥ ౨౧॥ గోవ్రులువంజైన గోపాలు నే
రంబు। నరులు దుర్జనులైన నాధుతప్పు। పెండ్లాము గయ్యాళైన పెనిమిటి దేతప్పు
తనయుడు ఖలుడైన జనకుతప్పు। బలముపరారైన బలనాయకుని తప్పు। తన
యజారిణియైన తల్లితప్పు। వాజిరోగిష్టైన వరౌతుదే తప్పు। మావతుదేత
ప్పు మదకరైన। నిట్టి నేరంబు లెరుగక నిలజనాళి। స్వేచ్ఛనటియింతు రెప్పుడు
సింధుశయన॥ తా॥ ౨౨॥ యీనాము లొసగ మహానుభావులు లేరు। యీనా
ము తీయ ప్రధానులంత। పంట లేదనుచు జెప్పరు గ్రామములరీతి। పంటబండిన
నేరుపడు దురంత। వీడు రిక్తుడటంచు వివరింప రెవ్వరు। ధనికుని భాగ్యంబువి
నుతిసేయు। తమకులకాంత నేరము లెంచ రెవ్వడు। యితరాంగనల తప్పులె
న్నఘనులు। యిట్టి తమతప్పు లెరుగరిదేమొ కాని। పరుల నిందించుటకు మహా
ప్రభువులంత॥ తా॥ ౨౩॥ వుదరస్థుడగుచు సంపద దెచ్చుకోలేదు। వెడలు వేళ
నుతన వెనకరాదు। కోటిధనాఢ్యుండు కూటివాడే కాని। మంచిపసిండి భక్షిం
చబోడు। ధనము సంపాదించి తాను నిక్కుటకాని। తిన డెంత పోగు జేసిన ధ
నంబు। కలసొమ్ము భూమిలోపల నుభద్రము జేసి। అర్థికోటులకివ్వనట్టి ధన
ము। కడకు రాజుల కౌనొ తస్కరుల కౌనొ। మధుయొసంగ దెవరులకు మక్షి

తా॥ ౭౮ ॥

కములు॥ తా॥౨౪॥జగతిలోపలనుబీజనగొట్టునరుడుంటె। బిచ్చగానికిము ష్టిబెట్టలేడు।తానొసంగకపోతెతగుమంచిదేకాని। యితరులయీవిసహిం చలేడు।నెరదాతసన్నిధినిలచికొండెములుజెప్పుచునుండు। తనసొమ్ముబో యినట్లు।కార్యభంగంబైనకనుసంతసిల్లును। ఫలమొందజూచిమిక్కిలిగనే డ్చు। పృధివియందుననిట్టిపాపిష్ఠివాని। నర్థిపాలిటికంటకుడనగవచ్చు॥తా॥ ౨౫॥ఒకసారినీనామముచ్చరించినవానికి।అఖిలార్థలాభంబులబ్బుచుండు। ని మిషంబునిన్నువర్ణించినవానికి।నుర్విని గల్గుసాయుజ్యపదవి।క్షణమైనహృ దయనిశ్చలముగానీకథల్।వినువానికౌదవు జీవనపనంబు।నరగడియైననీస్మ రణజేసినవాని। కలుషంబులెల్లనిక్కముగదొలగు। గానపలుమారుభజి యించుమానవులకు।కోరుకోర్కెలుభువినెనగూడుటరుదె॥తా॥౨౬॥నీప్ర భావంబు వర్ణింపజాలునేవేయు।శిరములుగల యాదిశేషుడైన। నీమహా త్మ్యంబులెన్నికసేయగల్గు। నేపరగచతుర్ముఖబ్రహ్మయైన।నీమూర్తిగొని యాడనేర్చునే।సకలదిగీశులైనను తాపసేంద్రులైన। నీపురాణములెంచ నోపునేసురలకునెల్ల।విభుండుదేవేంద్రుడైన। గాననావంటిజనములు పూ నిపొగడ। గలరె నీనుకటాక్షంబు గలుగకున్న॥తా॥౨౭॥ యురుమణితా టంకయుగరుచుల్మృదుగండ। తటములపైధూకి తాండవింప। పూర్ణ చంద్రాననస్ఫుటహాసచంద్రికల్। దిగ్వలయంబున దీటుమెరయ। ధర్మ మణిస్ఫురత్పతకసరాళిలు। కరికుంభకుచపాళి కడుచలింప। నతులితజాం బూన దాచ్ఛాదనద్యుతుల్। కటిమండలంబున గ్రందుకొనగ। రహినిచె లువొందు భీష్మకరాజసుతను।కాంచిసంతసమొందుదు వంచితముగ॥తా ౨౮॥ రశికత్వమెరుగని వసుధీశుగొల్చుట। చదువేమినేరకసభకుజనుట। కతలేనిసేదికంబుతో మెలగుట। వంటకమునుతానె వండుకొనుట। భవ నంబువిడిపించి పరదేశమేగుట। సరివారిపంచకు నరిగిమనుట। చైజాచి యోమహారాజనియడుగుట। భార్యనుతానెడబాసియుంట। ఇట్టికష్టంబు వెడలించి యిలనుజనుల। యీప్సితార్థంబులిడు దాతవీవెకాదె॥తా॥౨౯ ధనికుడై యర్థికిచ్చినవాడె నెరదాత। కలిగిలేదనువాడు కష్టలోభి। వైరు లకెదిరించువాడె శూరుడుపోర। జొరకపారినవాడు పిరికిబంటు। సభను కంపములేక చదువువాడార్యుండు। నదరినవాడధమాధముండు।వినయో క్తులాలకించినవాడె సరసుండు। విగ్రహించనివాడు వెఱ్ఱిచెనటి। నిన్ను భజియించువాడు సంపన్నుడరయ। జనులదూషించువాడు దుష్కర్ము డంద్రు॥తా॥౩౦॥ ఆడితప్పనివాడు సత్యసంధుండు। కల్లలాడినవాడుక ల్మషుండు। చెలగిబ్రహ్మంబుగాంచినవాడు ఘనయోగి। వంచించువాడు

కేవలజడుండు। నాలుబిడ్డలుగల్గియలరువాడు
డు యతిమతుండు। తగవులెల్లను దీర్చదగువాడువ్యవహారి। దిద్దనేరనివా
డు మొద్దుమోటు। పాలునీరేరుపరచమరాళమనగ। పుణ్యపాపంబులర
యుచు బ్రోవ్రజనుల॥ తా॥ ౩౧॥ కమలమరంద పానముతుమ్మెదకుగాక।
సరసిగృమ్మరుదంతి కెరుగనగునె। పాలునునీళ్లేరు పరచునంచకుగాక। న
లరుకొక్కెర నేర్పుదెలియబడునె। మధురోక్తులాడు సౌమ్యతకోయిలకు
గాక। నలవాయసములకు నలవియగునె। యలరుపింఛమువిప్పి యాడబ
ర్హికిగాక। నితరపుల్గుకు చమత్కృతులుగలవె। సరసులకుగాక మీభక్తి
సరణిదెలియ। తరమె యరసికులజగత్త్రయమునందు॥ తా॥ ౩౨॥ అచారహీ
నుడై యల్పసాంగత్యంబు। సేయుచు కవులదూషించువాడు। యిదిపాప
మిదిపుణ్యమేమియెఱుంగక। జారచోరత్వంబు సలుపువాడు।తనజోలిదల
చని మనుజుపైనిష్కారణంబుగా కలహంబొనర్చువాడు। పరభామిను
ల మాతృభావంబుగానెంచ। కనపట్టినిందలుగట్టువాడు।నరకములజెందు
గాక పామరజనాళి। కెలమిసాయుజ్యపద్ధతులెట్లుగల్గు॥ తా॥ ౩౩॥ అతిథికి
తనపట్టెడన్నంబు బెట్టిన। వాడిపుణ్యముజెప్ప వశమెజగతి। నాకొనివచ్చి
న నర్థితుష్టియొనర్చు। నరునిధర్మములెన్న దరమెభువిని। తృష్ణగొనిచచ్చు
నర్థికిగంగయిచ్చిన। నతనికిసుకృతంబులతిశయిల్లు।సన్యాసులకుభిక్షసల్పిన
నక్షత్రమండలపర్యంతముండుకీర్తి।గానవిటువంటిజనులు లోకంబునందు।
భవదనుగ్రహపాత్రులై ప్రబలుచుండు ॥ తా॥ ౩౪॥ ఘనతటాకముకూప
మునుధననిక్షేపమును బ్రహ్మసంస్థాప్యమును సురాలయంబునారామ
ముద్యత్కృతియనుసప్త। సంతానతతులు నాచంద్రతార। కముగశాశ్వ
తకీర్తి గలదనిగావింతు! రిందులోనెన్నికకెక్కుచుండ। పద్యంబుచెడని
సంపదతక్కినవిశిథిలంబులుగా నిశ్చయార్థమంద్రు। గానవిపరించిభువిని
సత్కవులచేత। కవితజెప్పించి విఖ్యాతిగాంచవలయు॥ తా॥ ౩౫॥ తమనా
మధేయామృతముభక్తిగ్రోలగా। నలసలనాలుక గలుగుఫలము। మిమ్ము
నతులసీదళమ్ములబూజింప। చెలగుకరంబుల గలుగుఫలము। నీవిలాసం
బులన్నియు వేడ్కజూడగా। చెలువొందుకన్నులు గలుగుఫలము। నీదు
కోవెలచుట్టు నేర్భక్తిదిరుగగా। నలరుపదంబులుగలుగుఫలము। నర్థితో
నీకు నర్పించునదియె ఫలము। సద్గతులుగోరువానికిజన్మఫలము॥ తా॥ ౩౬॥
కస్తూరిపరిమళ గంధంబురసికాంగ। నలదుగా కెద్దు మొద్దులకునేల। మల్లె
పూవులసోకు మంచిచక్కని భామినులకుగా కెడ్డమోటులకునేల।సాం
బ్రాణిధూపవాసన రసజ్ఞతగల్గు। పొలతికిగాక దున్నలకునేల। చౌశీతిబం

ధ ప్రసంగకేళీప్రౌఢ। లలనకుగాక నొంజలకు నేల। నిలనుమీచరితములు భక్తులకుగాక। పాపకర్ములకేల ప్రపంచమందు॥ తా॥ ౩౭॥ బురదనుకుమ్మర పురుగుదేహమునంట। నీకగృమ్మరుచుండు నేర్పుగల్గి। సంసారమునపాప జాలంబునొందక। సతీపుత్రబాంధవ సహితుడగుచు। సకలజీవములందు సత్పురుషమార్గి। చిత్తంబునో గుణశీలబుద్ధి। నరయుచుమద్వర్గమణచి సుజ్ఞానంబు। మెరయగా శాంతసమేతుడగుచు। బాహ్యమందున కడుమోహ బద్ధుడనగ। రాజయోగియతండువిరాజితముగ॥ తా॥ ౩౮॥ తల్లిదండ్రుల యాజ్ఞదప్పకనటించుచు। తనయుడుతనయుడు ధరణియందు। జననిజనకుల కుపచారంబు జేసిన। పుత్రుడుపుత్రుండు భూమియందు। మాతృపితృలకు నెమ్మదితుష్టియొనరించు సుతుడు సుతుండు నిక్షోణియందు। అంబతాతలకు దాయాదులమెప్పించు కొమరుడు కొమరుండుగోత్రమందు। మానవులుమెచ్చునానుండు సూనుడంట్రు। గురువుసేవనిభజియించుకొడుకుకొడుకు॥ తా॥ ౩౯॥ పాపాత్ముడగువాని పాలికిబోయిన। చెడజూచుగానిరక్షింపగలడె। సరసంబులేనిదుష్టురుచేత జేరిన। వంచించుగానిమన్నించగలడె। యింగితంబెరుగనిహీనాత్మునర్థింప। పరుషవిచారించిపనుపగలడె। దానధర్మములేని మానవునడిగిన। లేదనుగాని పాలించగలడె। గాననిటువంటి దుష్టులకథలుదెలసి। భక్తినినుగొల్చుజనులకుముక్తిగల్గు॥ తా॥ ౪౦॥ దూషించిభాగ్యవంతుడువరాలిడుకంటె। కడుపేదయిచ్చినగవ్వమేలు। సాధించిభక్ష్యభోజ్యములుబెట్టుటకంటె। కరుణతోబోసినగంజిమేలు। గొప్పసేయకొసంగుకుప్పడంబులకంటె। గురిసిచ్చుకొల్లాయిగుడ్డమేలు। దెప్పుచుబియ్యంబుపప్పులొసగుటకంటె సొంపొందుపిడికెడుసొల్లుమేలు। తెలిసియిటువంటియూర్ఖుల గొలుచుకంటె। నిటమునింగిటనిడుములనుంట మేలు॥ తా॥ ౪౧॥ దురితాత్ములకు జేయుసరసంబు। విరసంబుకడుకష్టలోభులకలిమికొలిమి। యాపదలిడువేశ్య రూపంబుపాపంబు। కులనామముండగుకొడుకుదుడుకు। జనులప్పుగొనిసేయుచౌకట్లుతాకట్లు। ననురక్తిగలుగనియాలు తేలు। హితవేమిమెరుగనియిష్టుండుకష్టుండు। మిగులసుఖంచనిమేనుబోను। ధరనుసిన్ను భజయించనినరుడుఖరుడు। సతతసుజనాపకారనిశ్చలుడుఖలుడు॥ తా॥ ౪౨॥ పరువెరుంగనివానిపంచ జేరుటకంటె। నింటనుముష్టెత్తుకొంటెమేలు। కష్టమెరుగనిపాపకర్ముగొల్చుటకంటె। మనుబోతుచేసున్న కొనుట మేలు। విటభామినులజూచివెంటగృమ్మరుకంటె। పరగిరూపతిగానిభార్యమేలు। పనిలేకబంధువీటను విందుకొనుకంటె। తావునసంబళ్లి ద్రాగమేలు। స్వార్థకము లేనిచింతలు సలుపుకంటె। కుటిలములుమాని నినుభజియించుటయు మేలు॥ తా॥ ౪౩॥ పలు

గు పెండ్లాముతో బాములుబడుకంటె। సన్యాసియై యాత్ర జనుట మేలు నుపకారమెఱుగనియూరనుండుటకంటె। మానవుడడవిగ్రుమ్మరుట మేలు। భృత్యమివ్వక అప్పు ప్రభువునొకరికంటె। వంటకట్టెయలమ్ముకుంట మేలు। యన్యభామలజూచి యల్లరిబడుకంటె। చిరపతివ్రతపాదసేవ మేలు। పాపపుణ్యంబులెరిగి ప్రపంచమందు। చెలగి దాసులు మిమ్ము భజియింపవలయు॥ తా॥౪౪॥ ధరప్రసిద్ధికి నెక్కు తనయుడొక్కడె చాలు। కులనాపకులు పెక్కు గలుగనేల। భువి సువాసనగల్గు పుష్ప మొక్కటె చాలు। పరిమళించని సుమప్రకరమేల। మొనగల్గుచక్కని ముత్యమొక్కటె చాలు। తుంపులాళ్ళు పనికైదుగంపలేల। వైరికి యెదిరించు శూరుడొక్కడె చాలు। పిరికిపారున నాధబృందమేల। గానినీవంటి దేవుడొక్కడు చాలు। వేడ్కలొసగని చిల్లరవేల్పులేల॥ తా॥౪౫॥ తల్లిదండ్రులు సాంప్రదాయకులైనను। యిలబుద్ధిమంతుడై వెలయకొడుకు। తల్లిముత్తవ్వలు సంతతపతివ్రతలైన। కూతురు సుగుణియై కొమరుమిగులు। గురువు సుజ్ఞానబంధుర ప్రతిష్టికుడైన। శిష్యుండు సరసత చేవహించు। నరవల్లభుండు సేర్పరియై చరించిన। భటుడు జాగ్రతగల్గి ప్రబలుచుండు। విత్తు వెంబడి చెట్టుతా వృద్ధినొప్పు। కరుణనీ మీ కృపచే భక్తుడెరుకనొందు॥ తా॥౪౬॥ శీతనన్యాయంబు చెంగొని పోయిన। దశముఖుడెన్నాళ్ళు ధరనుబ్రతికె। పాలు పాండవులకు పంచియివ్వక సుయోధనుడెన్ని దినములుమనియె జగతి। ననుజుని యాలికై కొని వెళ్ళదరిమిన। వాలెంతకాలంబు వసుధనుండె। పట్టాభిషేక శుభంబు విఘ్నము జేసి। కైకయే పాటి విఖ్యాతి వడసె। ఘనుల పేక్షించు కార్యభంగంబొనర్చు। కుటిలజనులకు పుణ్యంబులెటుల గలుగు॥ తా॥౪౭॥ సభ ప్రతిజ్ఞను హరిశ్చంద్రుని బద్ధంబు। పలికించెనే గాధిపట్టి బూని। అన్నతో రామునకవనిజనిమ్మన। జాలెనే యా విభీషణుడు గదిసి। ధరపాండవులకు పాల్ కురురాజుతో జెప్పి। యిప్పించిరే భువినెవ్వరైన। పుడమి మూడడుగులప్పుడు వామనునకీవ్వ। బలినడ్డగించెనే భార్గవుండు। నలవిగానట్టిపనులు జేయంగవలదు। కారణార్థంబు దప్పింపగలరె జగతి ॥తా॥౪౮॥ కడుపదార్వన్నె బంగారంబుతో కంచుదులదూగునా। మోతగలిగియున్న। సింగంబుతో జతజెందునా సారమే। యమునకు మార్దవము మరియున్న। నేనుగుతో సాటిబూనునా యూరబందికినెంత చక్కని తెలివియున్న। వజ్రింబుతో సరివచ్చునా తోడమల్లెలకు తెల్లని కాంతి లెస్సయున్న। నాకలోకమదెక్కడ నక్కలేడ। నల్పుడెటువంటివాడైన నధికుడౌనె ॥తా॥౪౯॥ వైజూచితత్వంబు జెప్పి రోగము మాన్పు। వాడు నిదానుండు వైద్యమందు। సభ మెచ్చ సకలశాస్త్రములు ప్రసంగించు। వాడు పండితుడండ్రు వసుధలోన

తాళరాగస్వరమేళనవర్ణాది। బరగునాతఁడువీణెపాటకుండు। ఘనుడల్ల
సాని పెద్దనరీతిగా ప్రబంధము। గూర్చువాఁడు సత్కవిధరిత్రి। బ్రహ్మసుజ్ఞానియ
గువాఁడు బ్రాహ్మణుండు। భక్తివినుగొల్చునాతండు భక్తవరుఁడు ॥తా॥
గీ॥ ఆదాయమును లేని యప్పుసేయఁగరాదు। పొలగిండ్లపని లేక బోవరా
దు। మసుతతో నాంద్రకుమనసియ్యఁగా రాదు। శిశువులతో చెల్మిసేయరాదు
పగవారలను జెరబట్టియుండఁగరాదు। గురువులతో వాదంబు నెరపరాదు। ఘ
నులుసత్కవులతో కలహించఁగా రాదు। చెలగి భక్తులను దూషింపరాదు। యి
ట్టి మర్యాద లెరుగువాఁడిల ప్రసిద్ధి। కెక్కుచుండును మీ భజనేచ్ఛవలన
॥తా॥గీ॥౧॥ కరి లేక పిలువని కూటికి పోరాదు। చెప్పని మొక్క ప్రొద్దు సేయరా
దు। తనసొమ్ము పోగొట్టి దాచియుంచగరాదు। పరభామినుల చెంత
కరుగరాదు। సమ్మి పుస్తుకమెట్టి రుణకవ్వగ రాదు। జారుల
తోపొందు సలుపరాదు। సిపాయిరణాబుగా నిక్కినవ్వగరాదు
తగనట్టి ధర్మంబు దప్పరాదు। గనుక తలమీద తిలవచ్చు కార్యమైన। కానిపని
తానుపట్టిగాబూనరాదు॥తా॥గీ॥౨॥ కలిగినాలుక కరు సౌఖ్యముగా భుజింపని।
నోరుగాదది మోటవారుగాని। అవనిపరోపకారార్థంబు బల్కని। నోరుగాద
దుగుపయి బోరుగాని। సభలో సకవులవాక్కి రిమెచ్చిపొగడని। నోరుగాదది
వాముకూరుగాని। నీ నామకీర్తనల్ నెరిభక్తి నొనరని। నోరుగాదది పట్టికా
రుగాని। అనుభవసహాయసంస్తుతధ్యానములకు। సార్థకముగాని నోరు నిర్జ
లపునోడు॥తా॥గీ॥౩॥ బలిచక్రవర్తితో బరగు సాహసులున్న। వామనుసమ
విప్రవరులుగలరు। దశరథాత్మజునితో తగుదాతలున్నను। వరవసిష్టుని వంటి
వారుగలరు। దుర్యోధనుని వంటి దొరలుతామున్నను। కర్ణునివంటి నెకర్లగ
లరు। ధనకుబేరుని వంటి ధనవంతులున్నను। చంద్రశేఖరువంటి సఖులుగల
రు। జగతి ఘనులున్న వారికి తగినవారు। మున్ను వారుండు నట్లె నేడున్న వా
రు॥తా॥గీ॥౪॥ గతిలేకనడుగుట కష్టంబు వేదన్న। యంతకంటెను కష్టము గ్రహబు
ధులు। నెరుపొమ్ముగొనెడువాడొక దొంగ। యవి చెప్పకను దెచ్చువాడంత
కంటెదొంగ। పరభామినులకోరబడువాఁడు సన్యాసి। కఠినమానసుడంతకం
టెజోగి। మొదటి మేల్ జూచి సహించకున్ననుకీడు। కల్లలాడుటయంతకంటె కీ
డు। దురభిమానంబు గల్గిత్రాదోడ్డతనము। కొంచమెరుగని వాడతివంచకుం
డు॥తా॥గీ॥౫॥ గురుకటాక్షము గోరువారు మగుణాఢ్యుండు। చదువు నేర్చినవా
డు సజ్జనుండు। కవితారసజ్ఞతకనువాఁడు సరసుండు। కృతివహించినవాఁడు కీర్తి
శాలి। కటకటపడువాఁడు కడుపుణ్యవంతుండు। పరువెరింగినవాఁడు ధరఘనుం
డు। చతురంగబలసమన్వితుఁడు నరేంద్రుండు। నామ్నాయవేద్యుండు నవనిసు

రుడు। సాముగరిడీలు చెప్పవస్తాదతండు। సాధుహితబుద్ధి నీదాసచక్రవర్తి॥ తా॥ ౫౭॥ నీకంటె వేల్పులు లోకమందెవ్వరు। నాకంటె దుష్టజనమ్ము లేరు। నీకంటె సత్కృపాన్వితచిత్తులెవ్వరు। నాకంటె నిగ్రహోన్నతులు లేరు। నీకంటె రసికులెన్నిక చేయ నెవ్వరు। నాకంటె నరసికనరులు లేరు। నీకంటె ఘనులు వర్ణించగా నెవ్వరు। నాకంటె ధరణిని నాథలెవరు। గాన నీవంటి రక్షకుల్ గలరె తెలియ। నిలను నావంటి దీనుల నేలుదొరలు॥ తా॥ ౫౮॥ పగడంపుసిగనిగల్ చిగురాకు ననురక్తినలరెడు నీమెత్తనడుగుదోయి। కెందమ్మిచాయల నందంపుసొమ్ముల దనరెడు నీకు పాదద్వయంబు। తరుణమై యరుణవిస్ఫురణమై। మంగళకరణమై వెలయు నీచరణయుగము। దగశతకోటికేతనసాంకజాంకుశ। హలమత్స్యరేఖాంగితాంఘ్రియుగళి। సంతతము భక్తినిశ్చలత నెంతు। బ్రాతులొనరింతు వర్ణింతు బ్రస్తుతింతు॥ తా॥ ౫౯॥ హరి నిన్ను భజియించునాత్మయునాత్మయు చేరి మ్రొక్కసరించు శిరము శిరము। కనువేడ్క నినుజూచుకన్నులు కన్నులు। రహి నిన్ను వర్ణించు రసన రసన। హరి నిన్ను పూజించు హస్తంబు హస్తంబు। దయనీవు పోషించు తనువు తనువు। గుడిప్రదక్షిణ నొందు నడుగులు నడుగులు। పృథ్వి నిన్నర్థించు పేరు పేరు। చక్రధర మిమ్ము నొడివిన చదువు చదువు। స్వామి నినుగొల్చు భృత్యుండు జన్మజన్మ॥ తా॥ ౬౦॥ సారెసారెకు నిన్ను కోరి వేడినగాని। మాటాడవేమి నీమౌనద్యమేమొ। పలుమారు హరియని ప్రార్థించి పిలచితే। పలుకవు నీకింత బధిరమేమొ। వేమారు మాధవ పినుతించి తేనీవు। దర్శనమిడవు తాత్పర్యమేమొ। అనిశంబు నీకథావర్ణించితే। భక్తుని పోషింపభారమేమొ। జయజగన్నాథుడను పేరు సార్థకముగ। నుత్తరము చెప్పకుండుట నుచితమగునె॥ తా॥ ౬౧॥ పండు వెన్నెల డాలు నిండు చందురు డేలు। నవ్వుమొగంబును నివ్వటిలగ। మేల్మిబంగరు టీకు మెరుపు టీగపరాకు। చక్కనైమెరుకుపిక్కలలగ। తళుక్కుటందెల మ్రోతతలిరుటాకుల లేత। మెత్తనియడుగుల నత్తమిల్ల। నల్లచీముల బారు నాగుమయ్యాహాయిపారు। గులికెడు నూగారు కొమరుమిగుల। నిచ్చజగములు మన్నించు లచ్చి కడలి। మించిబుట్టుట గాంచి వరించితౌర॥ తా॥ ౬౨॥ తొలకరిమించు మించుల వంచనము। లొనరించు పుత్తడిమేని సంచుమెరయ। తళుక్కు మెరుంగు చెక్కులుచుల్కనలు సేయు। కలువలు గేరు కన్నులు చెలంగ। నిగనిగనాడు వన్నియ కప్పు తెట్టులు। నొప్పుమొప్పుగు గొప్పకొప్పులమర। చంద్రుల్లవఁక్రొవ్వనిమ్మపండ్లు మేల్మి। పళిండిగిండ్లు గుత్తపుపాలిండ్లు దనర। సొగసువగగుల్కు గోపికాసుందరులను। తగులుకొని కేళిసల్పు వింతలు గణింతు॥ తా॥ ౬౩॥ తరముగానటువంటి ధైర్యగుణంబున। కొసరొప్పు బంగారుకొండయనగ। పృథివి సన్మ్యల

కెల్లభేదింపజాలని। గాంభీర్యమునను సాగరుడనంగ। నర్థించు ప్రజకు కామ్యా
ర్థంబులొనగూర్చు। సరణి చేకల్పభూజంబనంగ। దీనుల దారిద్ర దేవతనదలిం
చు। మెప్పొందు వరహాలనుప్పయనగ। వెలసితివిభక్తులను బ్రోచువిభుడవీవె
మించు నీకీర్తి భళిరవర్ణించదరమె॥ తా॥ ౨౩॥ గజరాజవరద పంకజనాభ లో
క। విఖ్యాత నారద సామగానలోల। దీనపోషక వాసుదేవ లోకశరణ్య। నంద
నందన దివ్యసుందరాంగ। రవికోటి తేజ పారావార గంభీర। కరుణాలవాల సద్గ
రుడగమన। నారిజనార్దన సంతతానందపరమేశ। కాంచనచేల సంగ్రామభీమ
మహిత కౌస్తుభమణి భాసమానవక్ష। యాదవాన్వయదక్ష ప్రహ్లాద
రక్ష॥ తా॥ ౨౪॥ అన్యవిత్తము మీఁదనతివాంఛగలవాఁడు। ఇతరాంగనల
కాసనెసగువాఁడు। యాచకద్రవ్యంబులటు మరించెడువాఁడు శృతులకిచ్చు
ఫలంబుఁజెరుచువాఁడు। రచ్చకుబిలిపించి రద్దిబెట్టెడువాఁడు। అన్యాయధ
ర్మంబులాడువాఁడు। కృష్ణభక్తులగాంచి గేరుచుండెడువాఁడు। మించిన
జనుల దూషించువాఁడు। ప్రాణికోటుల బాధించు పామరుండు య
మునిదూతలచే బహుశ్రమనువహించు॥ తా॥ ౨౫॥ ఇల దైత్యసుతుఁడు నీకెన్ని ద
క్షిణలిచ్చె। కరినాథుఁడే పాటికానుకమిచ్చె। కలహాశనుఁడు మానికము లెన్ని నీ
కిచ్చె। హల్యనీకేమగ్రహారమిచ్చె। ప్రాపొందియుఁ గుతనీకే పాటి పనిజేసె। శ
త్రుసోదరుఁడెన్ని శాల్వలిచ్చె। ధర్మరాజామ లెంతధనంబొసంగె। పాంచాలినీ
కేమి బహుమతిచ్చె। వీరలందరు మెచ్చినారు చెపుము కరుణనేలితి వారలం
గారుతండ్రి॥ తా॥ ౨౬॥ గోపాలదేవ నాకోరికలొనగూర్చి। రక్షించు రక్షించు
రాజమౌళి। వసుదేవతనయ నా వాంఛలుదయచేసి। పోషించు పోషించు
భువనజనక। రంగనాయక మనోరథములు నీడేర్చి। మన్నించు మన్నించు మం
దహాస। అంబుజనాభ నాదభిలాషలొసగుచు। కరుణించు కరుణించు కలుష
హారిణ। నిర్మలంబైన కైవల్యనిత్యపదవి। వైభవములిమ్ము పాదసేవకుడను
మ్ము॥ తా॥ ౨౭॥ సంతతంబును నీకు నెంతయుఁ జుట్టమో యింత్రఁతో గజరాజు నేలి
నావు। పాంచాలినీకు నేపాటిబంధుగురాలో। మెచ్చి అక్షయవల్వలిచ్చినావు
యా విభీషణుఁడెన్ని కైనసెచ్చెలికాఁడో। కరుణతో మన్నించి కాచినావు। నీ
కేఁ తముఁ జుట్టమో సిరుబేదయగు కుచేలునకు సంపదలిచ్చి మనిపినావు। సంత
సంబునను మీ పాదజలజయుగము। దలఁచు భక్తుఁడనట్టి బాంధవుఁడ గాను॥ తా॥
౨౮॥ గాత్రంబులో జీవకళలేగుతరిసిదు। పుణ్యావతారంబు బొగడునతఁడు। క్ష
ణములో పలను నీసన్నిధినివసించు। కాలదూతలచేత కష్టపడఁడు। ఆనందమున
నిన్ను ధ్యానించు మనుజులు। సుకృతమే మనవచ్చు శుభచరిత్ర। ముక్తి నిన్ను ద
లంచు భక్తులకే గాక। బాధలేమియుఁగల్గవీధరిత్రి। సింధుగంభీర విన్నుబ్రశంసిం

చనట్టి శుంఠలకు నెల్లగలదె వైకుంఠపదవి॥ తా॥౯॥ కమలలోచన నీవుగన్న
తండ్రివి మాకు। దయనేలు శ్రీదేవి తల్లి మాకు। నీదాసులందరు నెనరైన చుట్టా
లు కేవలకరుణ మిక్కిలి వరాలు। నీకటాక్షంబు వర్షించగా జగమంత నీవగుచె
లిమియనోదకంబు మేటితారకనామ మేమాకు ఘనవిద్య భవదంఘ్రియుగ
సైకభక్తితపము। పుణ్యమానసులర్పించు పుష్పచయము। పాతకవ్యాధుల
కుమందు ప్రజలకెల్ల ॥ తా॥ ౨౦॥ ఘనబాహుశక్తి వ్యాఘ్రము చంపగావచ్చు
నురగేంద్రు కంధరమొత్తవచ్చు। బాలబాపన పిశాచాల గొట్టగవచ్చు। జనుల
వ్యాధులగుదర్చంగవచ్చు। హాలాహలము జిహ్వనారగించగవచ్చు। నుక్కు
రంపము నెక్కి ద్రొక్కవచ్చు। శ్రమగల్లగా నాగజము మీదబడవచ్చు। దయ్యా
లపోతులదరుమవచ్చు। భూమిలోపల కాఠిన్యబుద్ధిగల్గు। వానిహృదయంబు
కరిగింపవశముగాదు ॥ తా॥ ౨౧॥ దానధర్మము లేనివానికి విఖ్యాతి। వచ్చునే
హైన్యంబు దెచ్చుగాక। అసిలోన పారజూపినవాడు శౌర్యంబు। జెందునేలా
ఘవమొందుగాక। తగవునపక్షపాతంబు జెప్పినవాని। కొప్పునే పుణ్యంబు ద
ప్పుగాక। సభలోన కవులవంచన సేయువాడు। సుజ్ఞానియైతగునె యజ్ఞానిగాక।
పుడమినిటువంటివారలు భూరికీర్తి। యుతులె మిక్కిలియవివేకమతులు
గాక॥ తా॥ ౨౨॥ నీనామమంత్రంబు నెరిభక్తినొడివిన। వానికి వెలలేని వై
భవంబు। మీపాదయుగళింబు ప్రాపని దలచిన। నతనికి మోక్షమున్న తి
లభించు। నీవిగ్రహము నిజభావంబులోపల। నెంచినమనుజుండు గాంచుశుభ
ము। నీభక్తకోటిపై నెయ్యంబొనర్చిన। నరునకు కోరిన శిరులు గలుగు। నుద
యమధ్యాహ్న సాయంత్రినుచితగతుల। నిన్ను భజియించువానికి నిత్యపద
వి॥ తా॥ ౨౩॥ మనసన కాలంబు నీస్మరణపీడను గాని। యనపానమునమాం
ద్యమందునేమొ। యుత్తరికింకరులతికోపమునవచ్చి। పపంచకముదీసేటి
వేళ్ల। వాతపిత్తశ్లేష్మవర్గంబు దపులుచు। అలవిగాకను దేహమందునణుకు
బుట్టియూపదలనప్పుడు నాలుకతో నిన్ను। దలతునో బాధలదలపలేను। అప్ప
టికి నే భజంపలేనిప్పుడేను। నమ్మి పఠియింతు నీదు నామమ్ము మదిని॥ తా॥ ౨౪॥
పంచభూతాదిసంబంధమౌ దేహ। విసర్జనొందునే సమయమందొ। తెలియ
లేదిపుడు బొందికి యంత్రడనూరేండ్లు। నిదినిశ్చయంబుగా నెన్నదగదు। త
రుణమందో వయసుతనమునో ముదిమినో। గ్రామమందో లేక కాననము నె
జలమందొ బాటనో నేలసన్నిధియందో। దేహి వీడుటలెల్ల తేటపడదు। ని
జము మృత్యువు ప్రభువినిమనీషియైతె। నరుడు బ్రతికుండు నెడమిమ్ము నెరుగన
లయు॥ తా॥ ౨౫॥ జనులు ప్రాతఃకాలమున నీదుగుడిచుట్టు। దిరిగినమిక్కిలి శిరు
లుగల్గు। మధ్యాహ్నవేళనీమముతో నివేదన। లర్పించినను గాంచనలరు శుభ

ము। సాయంతరమునదర్శనము జేసిభజింప । గోరినకోర్కెలుకొల్లలగును। భోజనానంతరంబుల రాత్రిపగటినెల్లప్పుడు। ధ్యానింపనొప్పుఫలము। కృష్ణ మాధవగోవింద కేశవాది। నామకీర్తనలాత్మనెన్నంగవలయు॥ తా॥ ౭౬॥ హరినిన్ను మదినిసంస్మరియింపద్విజకోటి।కన్యదానము జేసినట్టిఫలమువరనిత్య పక్షసంవత్సరోత్సవములు।గావించువానికిక్రతుఫలంబు। దక్షిణతాంబూలతతులుసమర్పించు।వారికిగల్గుకైవల్యపదము।కల్యాణరథకౌతుకములొనర్చిన। వానికలరునువైకుంఠనిలయఫలము। సంతతంబునునినుచిత్తజలజమందు।కీర్తనలసంతసిలగమిక్కిలిఫలంబు॥ తా॥౭౭మరితాభుజించుసమస్తవస్తువులు।శ్రీహరికర్పణము జేసియలరువాడు। తానొనరించుపద్ధతులన్ని మాధవు। పనులుగాకనిభక్తిబరగువాడు। భువికప్పభంగి నెప్పుడునోరుతాటించి హృత్సరోజమునభజించేటివాడు।దారాసుతాదిబాంధవులువిష్ణునను। గ్రహమునగిల్గిరిమాకునవెనువాడు। బురుదగ్రుమ్మరుకుమ్మరపురుగురీతి।నిలను సంసారమందుండనేమికోరత॥ తా॥౭౮ ధర్మకీర్తులుతప్పతమువునిత్యముగా సరణియెరింగిగ్రుమ్మరుటమేలు।సద్గోష్టిగల్గికుజనసేవమానుట। వివిగదెలసి నటింపమేలు। పరదూషణము లేక పరసతిగోరక। పగలునిద్రింపకుండగను మేలు।భార్యానురక్తుడైశౌర్యాదిశక్తుడై।ధైర్యాదియుక్తుడైదనరమేలు। యిట్టిగుణములవర్తించినట్టివాడు।ననఘునిదాసదాసుడైదనరుచుండు॥ తా॥ ౭౯॥ మత్స్యంబునై వార్థిజొచ్చిసోమకుద్రుంచి। తెచ్చిబ్రహ్మకుశృతులిచ్చినావు। కూర్మంబునైతేరికొండయెత్తిసురల్ లెలంగగానమృతంబొసంగినావు। కిటినైహిరణ్యాక్షుగీటణంచిధరిత్రి। యెప్పటివలెజేసియొప్పినావు। నరసింహమూర్తివై గిరిమగ్రతునిజీరి।కరుణతో ప్రహ్లాదుగాచినావు। వామనాకార భార్గవ రామరామ। చంద్రబలబౌద్ధకలికిదశస్వరూప॥ తా॥ ౮౦॥ సకలప్రపంచపోషకసమర్థుడవీవె।ఘనులునీకన్న లోకమునగలరె।శరణాగతుల నేలుబిరుదువహించిన। దొరలునీకన్న నిద్ధరనుగలరె। సర్వాగమామ్నాయ సంస్తుతాఖ్యమహాను।భావనీకన్న నుహరులుగలరె। దేవదేవసదాప్రభావ నీకన్నను। వర్ణింపనితరదైవములుగలరె। పరువు మర్యాదగలవాడవరయనీవు। నన్నురక్షించతండ్రిడినీకన్న గలరె॥ తా॥౮౧॥ దరిలేకభువినబద్ధములుబల్కితిగాని।బహుధర్మవాక్యముల్ బలుకజాల। ధనర్థిఫలవిఘాతములు జేసితిగాని।కోర్కెలిష్టులకొనగూర్పజాల। పరధనంబులకాసపడుచునుంటినిగాని। వసుమతీదానంబులొసగజాల। కార్యవిఘ్నముసర్చగాసమర్థుడగాని కార్యంబుకడతేర్చగడపజాల।శ్రీయజాతాక్ష నేనెంతొదుర్జనుడను। నేరమెన్నకనన్నుమన్నింపుమయ్య॥ తా॥౮౨॥ ధరణిలో సకలయాత్రలుసేయగావ

చ్చు।గంగాదినదులమునుంగవచ్చు।తగుమహానిష్ఠతోతపమొనర్చగవచ్చు। నక్షెచుక్కలలెక్క బెట్టవచ్చు।సకలశాస్త్రములకాశయము దెల్పగవచ్చుభు వినియజ్ఞములన్ని బూనవచ్చు।బహుపదార్థంబులుపంచిబెట్టగవచ్చు। నింపుగాను వ్రతమాచరింపవచ్చు।నుల్లమితరస్థలంబులనుంచవచ్చు। చెలగిమీపాదములయందుజేర్చుటరుదు॥తా॥౧౩॥ వీనులనీకథల్ వినగల్గి తేచాలు।భువికుండలమ్ములుబూనినట్లు। శిరముసాష్టాంగంబు జేసియుండి తేచాలు। పెద్దకిరీటంబు బెట్టినట్లు।హస్తయుగ్మముతోడనర్చించి తేచాలు। వెలలేనిమురిడీలు వేసినట్లు।కంఠంబునెవ్వనికథలుబల్కి తేచాలు। మించిసరాలుధరించినట్లు స్వామినినుగొల్వసకలభూషణములవియె।అన్యమగుసొమ్ములేలదయాలవాల॥తా॥౧౪॥దండంబుదండంబు బ్రహ్మశిఖామణీ।జోహారుజోహారుసుందరాంగ।శరణుశరణుమహానిశాచరభంజన।మ్రొక్కితిమ్రొక్కితిమునిజనాప్త।అతినమస్కృతినమస్కృతినీకుగోవింద।సాష్టాంగసాష్టాంగసరసకృష్ణ।అనఘనందనమునందనము జేతుమురారి।యంజలియంజలియబ్జనయన।దయనురక్షించరక్షించుతండ్రితండ్రి।దెలసిపోషించుమపోషించుదేవదేవ॥తా॥౧౫॥ హరియన్నమాత్రాన మొరవింటివాసికు।హస్తీంద్రుడేపాటినేస్తకాడొ।అటుకులుమోహమానమందిబ్రోచితివికు।చేలుడెన్నటినీకుస్నేహితుండొ।శరణన్నభయంబాసంగవాసికెంత। ప్రియబాంధవుడాయావిభీషణుండు కృష్ణాయటంచుబల్కిననలిగితివినీకు। ద్రౌపదినెనరైనదాసురాలా। నేనుపలుమార్లుప్రార్థింపనీకుజాలి। రాదనామీదవాదనీకరుణలేద॥తా॥౧౬॥ దీనులపాలిసంతానద్రుమంబన్న। శరణుగైకొనవు నీజాణతనమొ। ప్రేమనర్థులపాలికామధేనువటన్న। కరుణింపవేమినీగండ్రతనమొ। భక్తులపాలిటిపశిడికొండవటన్న। మొరవినవేమినీమొప్పెతనము। నరులకు పెన్నిధానంబనివేడిన। ప్రేమజూడవు నీమబిగుసుదనమొ। ఆలకించవునీదుగయ్యాళితనమొ। ప్రియముతోనేలుకొనవు నీపెంకితనమొ॥తా॥౧౭॥ లలనపట్టపుదేవిలక్ష్మియుండగనెంచు। సుదతితగుల్కొన్న సొగసుకాడ। మేనత్తయనువావిమాసిరాధతోకేళి। నొందితివౌనెరహాయలుకాడ। భార్యలెల్లనురద్దిపరచనైననుగొల్ల। నెలతలవలపించుసిటుకాడ। ప్రియమందితురకింటిబీబినాంచారిని। వలచితెచ్చినముచివన్నెకాడ। కులముస్థలమేమి జారబుద్ధులుగలట్టి యిలమిటాకోరులకునుసిగ్గింతగలదె॥తా॥౧౮॥ వాసుదేవ జగన్నివాసమాధవయంచు। మొరబెట్టినానయ్య కరుణజూడు। నారాయణ జనార్దనమురారియటంచు।మనవిజేసితినయ్య నెనరుజూపు। కేశవహరిహృషీకేశాచ్యుతాయని।స్మరణమొనర్చితిశిరులొసంగు। గోవింద

గోపాలగోపికాహృల్లోల। యనివేడినానునన్నాదరించు। సంతతానందయుతనిర్మలాంతరంగ। శ్యామలాంబుదసన్నిభకోమలాంగ॥ తా॥ ౧౯॥ తళతళమెరయుమస్తకకిరీటద్యుతుల్। దిక్తటంబులయందు తేజరిల్ల। మకరకుండలయుగమౌక్తికకాంతులు। గండభాగములందు తాండవింప। ఘనతరంబైనట్టికౌస్తుభము శోభిలుచుండ। వక్షస్థలంబునవన్నె మీఱ। దంబైనజాంబూనదాంబరదీప్తులు। కటిమండలంబున గ్రందుకొనగ। లక్ష్మీమనోధాత్రితోడనీలావధూటి। కోటిచెలువొందునినుభజింతునుదయాబ్ధి॥ తా॥ ౨౦॥ తమతల్లియగుయశోదామ్రోలగజ్జలందు। చెలువుమ్రోయనృత్యంబు చెలువుదలతు। వేణీభరంబున వెలయుపింఛపుదండ। మెరయుపసందుకూర్మినిగణింతు। భాసురమౌక్తికప్రభలునాసాగ్రమందున। ఘూకిమూడుచిందులుమతింతు। యదుకులశేఖరుడగుకృష్ణుడముకోనటియించు। లీలావినోదంబుచాలగొలుతువేడుకలుమీరనీశిశుక్రీడలెల్ల। దలచువారికిమోక్షంబుగలుగుటరుదె॥ తా॥ ౨౧॥ దీనుపైనంటినాదిక్కునీవనుకుంటి। తరుణవేడితినంటితమ్మికంటి। మరచియుంటినంటిజన్మమునసేసెటులంటి। తప్పుడసగంటితరుమకంటి। కేశవనాకింటికిఁ జెప్పినవంటి। నాకుదేవుడవంటి నమ్ముకొంటి। కొమరుచక్కరవింటిమొదయుడించునువింటి। సతతంబుముక్కంటిసఖుడనంటి। వసుధపూతనరక్కసిపిసపుచంటి। పాలుగ్రోలివధించునేర్పరివటంచు॥ తా॥ ౨౨॥ పలుమారుబిలచినపలుకవుపాల్వెన్న। చూరబుచ్చినసదుచోరతనమొ। వేమారుసటకురావేమయ్యముద్దులు। పడసాల్చినట్టినీప్రౌఢతనమొ। నెనరుతోమనవిచేకొనకపుకాళింగునిపడగలు ద్రొక్కినసదుతుకుతనమొ। శిరులిడెనన్నురక్షింపవుమీనబుచ్చిన। గొల్లభామలగూడప్రల్లదనమొ। నీకుభక్తులయందుపరాకుసేయ। భళిభళీమెంచరానట్టిపదవిగాదె॥ తా॥ ౨౩॥ నీదివ్యతరమైనపాదాంబుజంబులు। కడుభజియించుభక్తుడనుగానొ। నీనామమంత్రంబునేనుసద్భక్తితో। వర్ణించునట్టిసేవకుడగానొ। నీమకథాపళినిర్మలాత్ముడనైనోడివెడునట్టిభృత్యుడనుగానొ। నీసేవయేప్రొద్దుసత్యసంతోషినై। సొంపునజేయుదాసుడనుగానొ। యిట్టినాయెడదయలేనిహేతువేమి। చెప్పవిదినాకుజూడవిచిత్రమయ్యె॥ తా॥ ౨౪॥ శేషాహిశయనరాజీవలోచనభక్త। మందారభూజగోవిందకృష్ణ। పక్షీంద్రగమనపాపవిదూరనిక్షిలేశ। గురుదరహాసవైకుంఠవాస। ఘనయోగివరదజగన్మోహనాకార। వాసవవినుతపావనచరిత్ర। కాంచనచేలసంగరదైత్యసంహార। కారుణ్యసాగరగానలోల। శార్ఙ్గఖడ్గగదాశంఖచక్రహస్త। కంబుకంధరసకలలోకప్రశస్త॥ తా॥ ౨౫॥ యేలరాయింతజాగేలరాముద్దుల। బాలరావయ్యగోపాలకృష్ణ। మేలురా

పంతంబుజాలురాసద్గుణ। జాలరాజేంద్రగోపాలకృష్ణ। బోలురాయాణి
ముత్యాలురాచొకట్ల। జాలురానీకుగోపాలకృష్ణ। పాలురావెన్నలుగ్రోల
రాదగుపగ,జాలురామోవిగోపాలకృష్ణ। యాలుశిరిబొల్లిగద్దయుడాలుక
డలి।పీలుదొరదండములుపడివేలునీకు॥తా॥౯౬॥ యిందరాకడుపూజలం
దరామన్మథ।సుందరాకారగోవిందకృష్ణ।శ్రీధరామేరుధరాధరాంచితధై
ర్య।రాధరారమ్మనేబోధకృష్ణ।జల్లరాకృపయన్యమొల్లరామరినీకు। జెల్లు
రానీకు రేపల్లెకృష్ణ। మేటిరాయెవ్వరుసాటిరాబ్రోవనే,పాలురానీకుగోపా
లకృష్ణ।భళిరనన్నేలుకొరగోపాలకృష్ణ। బంధుగురుదైవమీవెగోపాలకృ
ష్ణ॥తా॥౯౭॥ జగదేకవీరనీనగుమోముజూపవు। చలమేలనామీదజాలిలే
దొ।పద్మాక్షనీపాదపద్మముల్ జూపవు। అర్థింపనెనరించుకైనలేదొ। ఘన
ముగానీదుదర్శనమిడవేమినా।తొలిపుట్టువునజేయుఫలములేమొ। భక్తుడ
వినునీవుభయపడవద్దని।శ్రీధరనన్నురక్షింపవేమొ।సామియందాకదలతు
నేనేమిసేతు।నీకటాక్షంబురావలెగాకనిపుడు॥తా॥౯౮॥ గజరాజవరదనీక
న్నదాతలుమాకు।గనుపడలేదులోకముననెవరు। ఘననీలవర్ణనాకన్నదా
రాత్ములు।గనుగొనలేరుజగంబునందు। అనఘనీకన్నమహానుభావులుచా
లు।పరికింపలేరుప్రపంచమందు।కమలాయతాక్షనాకన్నకిరాతకుల్। పూని
కాంచగలేరుభూతలమున। గాననీసాటివేల్పులుగలరెజగతి। నహహానాక
న్నదుష్టులెంపైనగలరె॥తా॥౯౯॥నిండుచందురుగేరునీదుముద్దులమోము
కడుతమ్మిరేకులుకన్నుదోయి।శంఖసన్నిభమైనచక్కనికంఠంబు। గజహ
స్తములబోలుఘనభుజములు। కౌస్తుభమణిదీప్తిగలపీనవక్షంబు। శ్యామ
లాంబుదచ్ఛాయసదృశతనువు।అరవిందతుల్యములగుమృదుపదములు।త
గుమల్లెమొగ్గలుదంతపంక్తి।దనరిచెలువొందునీదుసౌందర్యమహిమ। గని
భ్రమించుటలరుదెశృంగారవతులు॥తా॥౧౦౦॥నివారినడతలునేనేమెరుంగ
నా।కన్నతల్లియురోలగట్టివేసె।తండ్రియావులగాయదరిమెనీయిల్లాలు।హ
ద్దులేకలిల్లునంటితిరిగె।కోడలందరినోళ్లకూర్మిఁగోడవసించె। తలగొట్లమా
రయ్యతనయుడరయ।సన్యాసివెంటనుజనియెనీచెల్లెలు। నెరిపారుబోతయ్యె
నీదుపట్టి।గతిలేకనీబావగారుభిక్షములెత్తె। అత్తరాజులనుపొత్తయిచెలం
గె।హింసకువెరువనికంసుండుమామయ్యె। భుజమునవాగలిబూనెయన్న।
అహహాసంసారమిటువంటిదయ్యెనీవు।దీనులనుయెట్లుబ్రోతువో తెలియబ
డదు॥తా॥౧౦౧॥తల్లిదండ్రులునన్నదమ్ములుతగువార।లిలనుమీకన్నమాకె
వ్వరయ్య।గురువులుదైవంబులరయగాచుట్టాలు।నిలనుమీకన్నమాకెవ్వ
రయ్య।దొరలుప్రాణస్నేహితులునత్తమామలు।నిలనుమీకన్నమాకెవ్వ

రయ్యు, దాతలుసకలవిద్యాయుపాధ్యాయులు, నిలనుమీకన్న మాకెవ్వర య్యా! ఇందరున్నారువుండుట కేమిఫలము! మోక్షమివ్వంగగల శ్రేష్ఠ్యేక్షు ముగను॥ తా॥౧౦౨॥ తరుచుతియ్యనిపంచదారతో సమమైననీనామమంత్రంబు నేభజింతు! తేనెఖర్జూరయంబుతో నమాధురియైననీనామమంత్రంబు నేభజింతు, పరిపక్వమగుచూతఫలతుల్యమైనట్టినీనామమంత్రంబు నేభజింతు! నగశిఖరంబైనట్టియమృతోపమానమౌ, నీనామమంత్రంబు నేభజింతు, దాసదాసుడనామీదదయవహించి! నేనుకోరినకోర్కెలన్నియునొసంగు తా॥౧౦౩॥ వర్ణింతునీదుపావనమైనచరితంబు, భజియింతునీపాదపద్మయుగళి! కీర్తింతునీచారుమూర్తిసౌందర్యంబు! నాలింతునీకథాళిచాల, ధ్యానింతునీనామతారకమంత్రంబు, యోచింతునిన్నుంచుగోచరంబు! పాలింతునీనిజభక్తులసద్గోష్ఠి, తలంతుభవదీయలీలలన్ని! గాకనీక్షింపవేల్పులనేకులైన! ఘనులునీసాటివారులోకమునగలరె॥ తా॥౧౦౪॥ అనయంబునీకథాళివర్ణించిన! వాయును బ్రహ్మాత్యపాతకములు! యిలలోననీచరిత్రలుపఠించినవారి! జన్మపావనమౌను సంతతంబు! జగమందునీమృదుచరణముల్ జనులకు! భజియింపగల్గు వైభవములెల్ల, యేవర్ణమైన నిన్నిప్పుడుగొలచిన! ప్రాప్తించు సకలసంపదలు సిరులు! ప్రాప్తించుసకలసంపదలుసిరులు! ప్రజలునీమీదికీర్తనల్ పద్యములను! వినినజదివిన వ్రాసిన వెలయుకీర్తి॥ తా॥౧౦౫॥ శ్రీవేణుగోపాలదేవనిశతకంబు జగమందుభక్తితోజనములెల్ల వినిన వ్రాసినపఠించిన మోక్షమొందుచేతి! దయ్యానమనసివాతిలదిగొనెంగి! యుదయకాలంబున జదివినమధ్యాహ్న వేళదాకను జేయువృజినమెల్ల! హరియించున తరిమరిభజించిన పాప! మణగుసాయంతరియైనదనుక! నట్టిసమయంబుననుధ్యానమాచరింప! రాత్రియొనరించునఘముద్రోలంగుచుండు॥ తా॥౧౦౬॥ బ్రాహ్మణోత్తములెల్ల పఠియింపనోనగూడు! వేదపురాణాదివిద్యలెల్ల! క్షత్రియులందరుచదివినచేకూరుననయంబుసకలరాజ్యంబులెల్ల! నగరమువారలెన్న గగల్గుచుండును సకలధనంబులైశ్వర్యతతులు! నిజభక్తితోచతుర్భుజ జనాళిభజియింప!దనరునుపశువులుధాన్యములును! అఖిలవర్ణప్రజలునునిత్యముదలంప! గలుగుకోర్కెలునీశతకంబుమహిమ॥ తా॥౧౦౭॥ జయమంగళమునీకుజనకల్పభూరుహా! శుభమంగళమునీకుసుందరాంగ! ముత్యాలహారతిముద్దులమురహారి! పగడాలయారతిపరమపురుష! సత్యసంతోషంబుభృత్యమనోల్లాస! సంతతశుభముకృపాంతరంగ! అనయంబుశోభనమగుపద్మలోచన! సతతకల్యాణంబుసదయహృదయ! అనుదినముదివ్యవైభవములరునికు! చారు

సాంబ్రాజ్యలక్ష్మి చేకూరునీకు। తాడికొండపురీఖేలధర్మశీల। వేణుగోపాల రుక్మిణీప్రాణలోలా॥౧౦౮॥

సంపూర్ణము.

శ్రీరస్తు.

పంచరత్నములు

సీ॥ శ్రీవలపర్తి సుపుత్రీవరాలయ వేణు। గోపాలసురుసంప్రీతిగోష్ఠగురు డు। దేవప్పనితాత దివ్యయశోవసూ। అనఘ వేంకమ్మ నీయవ్వయగును। ఘనుడునీజనకుండు కామయామాత్యుడగు। అంబనీకును పుల్లమాంబయగును। సరసపతివ్రతౌను రుగుణోన్నతజాల। మహిని మహాలక్ష్మమాంబ యుసతియు। సుకృతమానసులగు నీదు సుతులు పుష్ప। వెనగి కామయ బాపనయామాత్యయుండు। వేంకటప్పయు నను వారు విమలమతులు। లలితయుక్కలివంశాబ్ధిరాజవర్య ॥౧॥ క॥ యీజగమున నదినపతినెత। తేజమునగు ధైర్యమనుజధీరుడెప్పుడా। రాజార్కప్రముఖ్యకొండప్ప। రాజితయుక్కలికులీనరమ్యసదానా॥౨॥ తారాహారిపటీర। తుషారాబ్జవారిహీరచంద్రయశోవి। స్తారాఘదూరగోపా। సారాయుక్కలికులాబ్ధి సదయాబ్జనిభా॥౩॥

సీ॥ వినుతిరచించిన వినగుకందములని। సముచితశతకయుగంబును మరిపద ములు। వినిసంతసించి నేర్పునసచ్ఛగూర్చింతు। ననుచు నెపనప్పు పనశితున కును। విన్నవించితిగాన విమలాత్మనీవది। సమకూర్పగల్గునిత్యము శుభములు నసయమానందమానదియెచాలును నాకు। ననుమాన మేలనీయాత్మలోన। నిహమునకుకీర్తిమహనీయనిర్మలగతి। నొందగల్గును సుస్థిరంబెందు జూడ, ననఘశిరసాళ్ళగోత్ర సాగాహ్వయార్య। శ్రీమ వేంకటగోపాళ్ళ శెట్టివర్యా॥౪॥క॥ శ్రీతాళాద్రీశ్వరుమను। నాతనుడనయంబుమీకునానా గతులవి। భూతులొసంగునుధరస। న్నుతయుక్కలిసుగోపసర్మలదేపా॥౫॥

సమాప్తము.

రుక్మిణీకల్యాణము. సువ్వాలపాట.

పల్లవి॥ సువ్వీసువ్వాలలె। రంగాసువ్వీసువ్వాలలె ॥ఉపపల్లవి॥ సువ్వీనందయదుతనూజ। సువ్వీభానుకోటితేజ। సువ్వీసరసగుణసమాజ। సువ్వీచతుర్భుజా॥సువ్వీ సువ్వాలలె ॥చరణం॥ రుక్మిణీమనోవిలాస। రుక్మభాసమానవాస। రుక్మిముఖవివక్షుమాన। రిక్మవిదళనా ॥ సువ్వీ॥ ౧॥ ఘనముగనువిదర్భరాజ। తనయయగుచు బుట్టి సకల। జనులుపొగడ। లక్ష్మిసా। క్షాత్కరించెను ॥సువ్వీ॥౨॥ అందముగను విదియనాటి। చందమామవలెను। వృద్ధి బొంచె తల్లితండ్రియింట।భువనమోహిని॥సువ్వీ॥౩॥ బొమ్మలింట్లుగట్టిసాటి। బోటులెన్ననుగుచెలులు। సమ్మతింపనాడుచుండె। సరసగతులనూ ॥సువ్వీ॥౪॥ ఇంపుమీర బొమ్మపెండ్లింట్లుచేసి వియ్యమంది। సొంపుమీరందుబరచేవారికి। సుదతివేడ్కనూ ॥సువ్వీ॥౫॥ యవ్వనప్రాయంబు। నివ్వటిలగ తల్లిదండ్రి। కవ్వడిచెలికానియల్లుడు। గాగదలచిరి॥సువ్వీ॥౬॥ తల్లిదండ్రి। మాటలరగ। తనయుడైన రుక్మివినక।యుల్లమందు। చైద్యునకీడ నుద్యగించెనూ ॥సువ్వీ॥౭॥ లలనరుక్మిణి క।ల్యాణమని నృపాలురకును। వెలయగ శుభలేఖలంపించినాడుగా ॥సువ్వీ॥౮॥ నరజరాసంధదంతి। వక్త్రముఖనృపాళి గొలువ। తురగరథముల। చైద్యు। తరలివచ్చెనూ ॥సువ్వీ॥౯॥ దెలిసివార్త। రుక్మిణీ। చెలిహరిసవిక్రమంబు। లలితసుందరంబులరసి। రమణుడనుకొనెన్ ॥సువ్వీ॥౧౦॥ యొక్కవిప్రుబిలచి తనను। యూహహరికి చెప్పుమనుచు। చక్కగా ద్వారావతికి। బ్రముక్కబంపెనూ ॥సువ్వీ॥౧౧॥ విని ధరామరుండు। పురికిజని। ముకుందునకు విదర్భ। తనయజెప్పినట్టి వార్తలనుదెల్పెనూ॥సువ్వీ॥౧౨॥ సంతసించిభోజనా। చ్ఛాదనైకభూషణముల। వింతధనము లెల్లశ్రీ।కాంతుడొసగెనూ॥సువ్వీ॥౧౩॥ అట్టివార్త దేవకీ। పట్టికపుడుదెలిసితా। నట్టెదారకునిరథము। గట్టబనిచెనూ॥సువ్వీ॥ ౧౪॥ హరిపెరుంధ। హలధరాదుల పుడుబయలుదేరెనో। దరుసిగలశిమదినిసమ్మదమునుండిరి॥ సువ్వీ॥ ౧౫॥ తానుబంపించినట్టి। ధరణిసురుడు। దెలుపశౌరి।రాని హేతు వేలయనుచు। రమణిచింతచే॥సువ్వీ॥౧౬॥ గదశైలిల్లగ్నమనుచు। కాంతకమవిరక్తికలుగు। మదినిజూచుచుండె। కృష్ణ। మార్గవంతులు॥సువ్వీ॥౧౭॥అంతబ్రాహ్మణుండుకృష్ణు। డిదుగోవచ్చెననుచుజెప్ప। సంతసించియతనికపుడుకాంతమ్రొక్కెనూ॥సువ్వీ॥౧౮॥ గిరిజగౌరిపూజకరిగి। తిరిగివచ్చువేళశ్రీ। హరియుతనరథంబుమీద। తరుణినుంచెనూ॥సువ్వీ॥౧౯॥ వైరినృపులుతరుముకొనుచు। వచ్చినిలువునిలువుమనగ।పరశుఖడ్గసాధనముల।భంగపరచె

నూ॥సుప్వీ॥౨౦॥ వారుపారిపోవు టెరిగి। వచ్చురుక్మిభంగపరచి। ద్వారకాపురముజొచ్చె, తరుణితోడను॥సు॥౨౧॥ మంచిలగ్నమునను నృపకు। మారిపెండ్లియాడదీ। వించెహరినిభూమిసురులు। వేడ్కమీరనూ॥సు॥ ౨౨॥ గురుపురాణదంపతులును, కూర్చుండకొట్నములను। మెరయరోకండ్లవడ్లుసరసదంచిరి॥సు॥౨౩॥ విప్పపువ్వురాజనములు। యింపుపునుగు రాజనములు। కప్పురంపురాజనములు। కాకిరెక్కలూ॥సు॥౨౪॥ శాలివడ్లునాట్రఖు। డ్డిలుబంగారువన్నె। మేలురాజనములు, నచ్చు। మెటివంకెలు॥ సు॥౨౫॥ హారతులు నొసంగిజల్క। మరయసకలసంభ్రమములు। కోరుప్రజకు దంపతులును। కోర్కె లిత్తురూ॥సు॥౨౬॥ నరుల నేలుతాడికొండ। నగరవేణుగోపాల। ధరనుదిట్టకవితకృష్ణదాసపోషకా॥౨౭॥

రామకీర్తనలు. ఆటతాళం.

పల్లవి॥ శ్రీరామచంద్రా, సుధీరా। శుభ। కారణసిరులిచ్చి కరుణించవేరా॥ శ్రీనారదగానవిచారా। పలు। మారువేడితినాదుమనవిగైకోరా॥శ్రీ॥౨॥ జానకీహృదయాబ్జభృంగా,భవ। కాననపావక ఘనమోహనాంగా॥శ్రీ॥3॥ విలసితకీర్తివిఖ్యాతా। ఇంత। చలమేలభక్తజనవరిజాతా॥శ్రీ॥౪॥ పండితవినుతప్రభావా। తాడికొండపురి వేణుగోపాలదేవ॥శ్రీ॥౫॥రవికోటిసన్నిభ తేజా। దిట్టకవికృష్ణాహ్వాయదాసకవికల్పభూజ॥శ్రీ॥౬॥

ఆదితాళం.

పల్లవి॥ దయజూడవేరామ।భద్రాద్రిధామ। దయజూడవేరామ॥భ॥ ఉపపల్లవి॥దయజూడవేనిశ్చయముగనాపై।ప్రియమలరగశుభ।దయములోనంగుచు॥దయ॥చరణం॥ అడుగడుగునుసీ।యడుగులుమదిలో।కడునమ్మితినిటు।తట వెందుకునను॥దయ॥ ౧॥ అలకరివిన్నప మాలకించినక।నలయించుటనీ కరహంబగునె॥దయ॥ ౨॥ అనుదినమునునా మనమునదలచితి। కనికరమునవను గనుగొనవలచె॥దయ॥ 3॥ దలతుతాడికొండ పురివరనిను। భళిరవేణుగో పాలకృపాళో॥దయ॥ ౪॥ అవనియందుదిట్టకవికృష్ణాహ్వాయ। కవిదాసుడనీ కథలెంచెదనను॥దయ॥ ౫॥

బిలహరిరాగం-ఆటతాళం.

పల్లవి॥ రామసదానందకారణాగుణ ధామగజాపన్నివారణా॥ఉపపల్లవి॥ రామతారకదివ్య నామముదాసుర భీమభద్రాచలధ్ధామ

సుధామ కోమలాంగ శ్యామసుందరశ్రీ మమునిజన కామనుతసు త్రామ రాజల లామభక్త స్తోమచందన సోమముఖశ్రీ ॥రామ॥౧॥ కౌసల్య దశరథనందనా సామ గానలోలాశ్రితచందనా భూసురవినుత మహా సుందరాకార భాసమానచరిత్ర । పరమపవిత్ర దాసహృదయోల్లా సకాంచన వాసరిపునం త్రాససుగుణవి కాసవరదరీ హననిత్యోలి ల్లాసభూరిశరా సరాఘవా ॥రామ॥౨॥ చండపరాక్రమరాజతా ఘన పండితమండలపూజితా భండనదనుజవి ఖండన నవరత్న మండనహా టక కుండలకర్ణా కాండభాండవి చండజితదశ తుండసజ్జన కాండ హిత వేదండనుత ఖగ కాండసుమనో। కాండంబునకీయ ఖండితవ్రత ॥రామ॥౩॥ గురుతాడికొండనికేతనా వేణుగోపాలదేవసుచేతనా ధర దిట్టకవికృష్ణ దాసపోషకనీ చరణాంబుజంబులు చాలనమ్మితిరార శర ణుశరణువిశాలకీర్తివి । తరణరాజితధగధరా నన్నరసిబ్రోవర కరుణ తోసి। బిరుదుకును పేదరికమానా ॥రామ॥౪॥

ఆదితాళం.

పల్లవి॥ మేలుమేలుమాధవ నీసరసము చాలుచాలునయ్యా॥ ఉపపల్లవి॥ నీలవర్ణమ న్నించపుభక్తుల పాలిపసిడికొండ వటేభళిభళి ॥మేలు॥ చరణం॥ దాచచోటులేకమీదగ్గర దాచుకున్న భిక్షాటనద్ర వ్యము చూచిదోసమని దలచకమమ్ములు దోచుకుందమని యోచన జేస్తివి ॥మేలు॥౨॥ పరుగుపరుగునను గోపికలిండ్లలో। జొరబడి దొం తులనుండెడుపాలును పెరుగును వెన్నయుగ్రోలుచు నిత్తతి మరచి భక్తులను గనుగొనవయితివి ॥మేలు॥౩॥ దొడ్డరాజువంశములో వెలశిన దొరవు కల్పతరువని నినునమ్మినబిడ్డడనవు మొండితనంబాయెను పె ట్టిపొయ్యనికొలువని భళిభళి॥మేలు॥౪॥ ఖ్యాతిగల్గురాజులలో కడుప్ర ఖ్యాతినొందుఘనుడని నినుబొగడిననే దాతనైన। యాచనజేసియు నీ తావునదిని ననుగొలువుమటంటివి ॥మేలు॥౫॥ ధరనుతాడికొండాఖ్యపురీ వర ధామ వేణుగోపాల దయాకర శరణుదిట్టకవి । కృష్ణాహ్వాయ కవి వరదశరథిశయన కృష్ణకేశవ॥మేలుమేలుమాధవ॥౬॥

కృష్ణలీలలు. రేగుప్తి రాగం - ఆటతాళం.

పల్లవి ॥ దండింపవమ్మా । సీతనయుడూ । దుండవీడమ్మా॥ ఉపపల్లవి॥ దండింపవమ్మనీ । తనయునివలనమా , కుం డరములులేవు।

వ్రూరెల్లిపోవలసె ॥దండింప॥ చరణం॥ దుడుకువాడమ్మా యశోదాసీ। కొడుకే వ్రాకొమ్మా। నడురేయిమాచిన్న। పశుచుకోడలిరవిక। ముడివిచ్చిదానిపై। బడియేమొజేసెనూ ॥దండిం॥౧॥ టక్కరివాడె। యిటువంటివా। డెక్కడలేడె। ముక్కానదాసుయాణి। ముత్యముమెరయగ, పక్కానవవ్వాచు। వెక్కిరించిపాయ ॥దం॥౨॥ కొంటెవాడమ్మా। పోకిరిమాటలంటాడెకొమ్మా। యింటికివచ్చినా। ల్గంటిపయ్యెదదీసి॥ చంటిపైచైవేసి పంటనొక్కిపాయ ॥దం॥౩॥ విటరాయుడనవె। మా మొరలెంతో। వినవేచేకొనవే। తటుకూనమాచిన్న। దానిమొగముపైపు, క్కిటికిడమూయుచు। వెక్కిరించిపాయ ॥దం॥౪॥ కువలాయనేత్రి। తా, డికొండగోపాలమూర్తి। కనగూడిశ్రీదిట్ట। కవికృష్ణాహ్వాయదాస కవినేలుకొన్నట్టి। ఘనుడెయశోదమ్మా॥దండింప॥౫॥

పంతవరాళిరాగం - ఆటతాళం.

పల్లవి॥ కొడుకు నెట్లాగంటివ్రాయమ్మా। యీాపల్గాకి। దుడుకు నెట్లాగంటివ్రాయమ్మా ॥ఉపపల్లవి॥ కొడుకు నెట్లాగంటివ్రామా। పశుచులనునడివీధిలోభయ। పడకకృష్ణుడు గబ్బిగుబ్బలు। బట్టికౌంగిటజేర్చినాడట ॥కొ॥చరణం॥ దిమ్మరీడువచ్చి కన్నెల। రొమ్ములుబిగబట్టి పొంజుల। కమ్మలిచ్చెదనంచు నాతో। కాపురాముశాయమనెనట॥కొ॥౧॥ నిన్నమాపటివేళనూమా। కన్నెపశుచులతోటి మీాకువన్నెచీరలిత్తునాని। కన్నుసయిగలుజేసినాడట ॥కొ॥౨॥ వక్కనాడుచక్కనీ చేర్చుక్కజూచినట్లుజూచి। టక్కుజేసిమోవిపంట। నొక్కిగంటూజేసినాడట ॥కొ॥౩॥ అమ్మవినుమీా దిట్టకవి। కృష్ణాఖ్యదాసుని బ్రోచుదొరయట। కొమ్మతాడికొండ వేణుగోపాలస్వామియైన ॥కొ॥౪॥

ఆదితాళం.

పల్లవి॥ యింతబూటక మేలనాతో పంతమూసామీా॥ఉపపల్లవి॥ వంతవీధి వారలెల్లా వింతజూడ చక్కలి గింతబెట్టవచ్చేవు॥యింత॥చరణ॥ కంతుచేవిరిబంతులని చనుబంతులంటేవూమంతనము నాథయ మొక్కింతయైన లేదానా కాంతుడుపల్గాకిగాడా॥యింత॥౧॥ మల్లెపువ్వులుమంచిగంధముకొల్లలా నేవూ అల్లరి పనూలాకు నే నొల్లనువోనల్లనయ్య తల్లిచాటుపిల్లదాన్ని॥యింత॥౨॥దిట్టకవికృష్ణధీరపోషక దీనమందారాపట్టణప్రాకారాసౌధ కుట్టిమవిశాల తాడి కొండవేణుగోపాల॥యింత॥౩॥

పున్నాగరాగం. ఆదితాళం

పల్లవి॥ ఆలింపవమ్మా మామానవి॥ఆలిం॥ ఉపపల్లవి॥ ఆలించు హారిమా బాలికలనుగూడి లాలించి బేలించి సోలించి సొక్కించె॥ఆ॥ చరణం॥ తిరుతిరుపాయింట్లోపా ల్పెరుగుదొంగిలినాడు కరుకుపగ్గాలను గట్టివేయు సుమనవి॥ఆలి॥౧॥ బొట్లు చీరెలుగొనిచె ట్లెక్కు(బాకెవిడు కొట్లెకుగానిమా రెట్లుసాక్ష్యదెతల్లి॥ఆ॥౨॥ కేకలుబెట్టగ కీరవాణులకిగ చేకొని లేగల సొకలగట్టిచ్చె॥ఆ॥౩॥ కరుణతొడదిట్ట కవికృష్ణాహ్వాయ పర దుడుతాడికొండ పుర వేణుగోపాలు డాలింపవమ్మా॥౪॥

పంతవరాళిరాగం. ఆటతాళం

పల్లవి॥ దుడుకుపనులుశాయ బోకురా గోపాలకృష్ణ దుడుకుపనులుశాయబోకురా॥ ఉపపల్లవి॥ దుడుకుపనులు జేశెనిటుని బుడుతడనినా తోటిగొల్లపడతులెల్లా జెప్పేనిన్నూకొడుదు నాతిపదునాతండ్రి॥దుడుకు॥ చరణం॥ నందయశోదలకుబుట్టిన నందనుడుపల్లాకియనియా మందెమేల మికెందుకురా పెం పొందుకీర్తి నహించు తండ్రి॥దు॥౧॥ బూటకంబులు గొల్లభామల తోటిబల్కుచునమిరా ని సాటిచిన్నవాండ్లగూడి యాటలాడుము బుద్ధిగల్గి॥దు॥౨॥అన్నకిన్నులోను బెంచి, కున్నదానానన్నుగన్న చిన్నబాజానన్నుగొట్టగ। చేతులూనాకెట్లువచ్చు॥దు॥౩॥ దిట్టకవికృష్ణాఖ్యవరదా। వలపితసని మనసుపట్టుక। కొట్టునురునిన్నుతాడి। కొండ వేణుగోపాల॥దుడుకు॥౪॥

తత్వములు. ఆటతాళం

పల్లవి॥ దొరికి తెమూమిడిపండు।పండూ। దొరకానియడలానుగొరగానిబెండూ। విరుల।గంధములానుచుండ।మధు। కరములబల్దండు। కరణిమైయుండు॥దొ॥ చరణం॥ చిలుకాలుచెలరేగుచుండు। పండు। చిలుకాలుగొరికిన। చెడిపోవుచుండు। ఫలమయితెతియ్యనిపండు। బహు, భంగులనానంద।భరితమైయ్యుండు॥దొ॥౧॥ బొందితొమ్మిదితూట్లబొంతాయే।మందు సంసారముమాయలసంతా। యెందూనదీరదీవంత,జగ,దీశు నిభజియింపనెస।గునిశ్చింతా॥దొ॥౨॥ మనసుచంచలమొందనీకూ।దృఢ। మానసుడై తెని।ర్మలమైనపోకు,అనయామ్ముకమురతు రేకు। విమలాత్ముల దూషించు। లాతాడుబేకు॥దొ॥౩॥చండభాస్కరకోటితేజ।తాడికొం

మందిర వేణు।గోపాలరాజ, ఖండిత వైరి సమాజ।దిట్ట।కవికృష్ణాహ్వాయ దాస। కవికల్పభూజా॥దో॥౪॥

ఆదితాళం.

పల్లవి॥ భల్లేతెలివైనబట్టబయలైవున్నాది॥ ఉపపల్లవి॥ గురుని। వల్లాసుజ్ఞానమంత। వశమైయున్నాది॥భల్లే॥ చరణం॥ పండూవెన్నెలజగమునిండీయున్నాది॥ అం।డాండాపిండాండముల। నిండీయున్నాది॥ భ॥౧ ఆరుకారులవిడియాడుచున్నాది। ఫుప్పు।సారామునందుతుమ్మెద।బాలై యున్నాదిభల్లె౨।నాదూబిందూకళావి, నోదమయినాది, సకలవేదాంతులాకుదివ్య।విభవమైనాది॥భల్లె౩॥భువితాడికొండగోపాల।పోష్యమయినాది। దిట్టకవికృష్ణాహ్వాయదాస, కల్పమైనాది॥భల్లె॥౪

ఆదితాళం.

పల్లవి॥ తత్వమార్గము।గనవాలెమనసా।తత్వమార్గము ॥ఉపపల్లవి॥ తత్వవిదుడై।ప్రత్యక్షముదైవస।మత్వముగాగనుమా ।పలుమారు॥త॥ చరణం॥ పంచభూతసం।బంధముకాయము టంచుదలంచవె।యనయము నీవూ॥త॥౧॥ఘటమునీరుబుగ్గాసంసారము।కుటిలవుమంటి।కుండాగనుకా త॥౨॥ సారరహితమగు।చర్మపుతిత్తిశ।రీరముమూత్రపు।రీషపుకొంపా।త। ౩॥ గురుకటాక్షము । మెరసినవారికి।మగినికరతలా।మలకముముక్తి॥త॥ ౪॥ దనరుతాడికొండ।పురీగోపా।లునిగొల్చినగల్గునుసత్పదవి॥త॥౫ వసుధ దిట్టకవి। వంశజుకృష్ణా। భ్యసనమనస్సం। భరితంబగునీ॥ త॥ ౬॥

ఆదితాళం.

పల్లవి॥ నరుడుతత్వవిదుడుశీలుడె । సాక్షా। త్పరుడు వేణుగోపాలుడె, అనుపల్లవి॥ ధరణితాడికొండనగర। ధాముడై।ప్రజావళుల। కరుణనేలుశౌరిచరణ। కమలములు। భజించునట్టి॥ న ॥ చరణం॥ తారకబ్రహ్మమం।త్రముసదాస్మరణజేయు। వారుమోక్షఫలమునొంది॥ నారటంచు। దెలసినట్టి॥ నరు॥ ౧॥ మానిగణసురాళికంద। రానివైకుంఠపదవి। జ్ఞానదీపముననుజూచి, జన్మతమములణచిజెందు॥ న ॥౨॥ ప్రకటితముగభువినిది, ట్టకవితకృష్ణయాఖ్యదాస। సుకవినేలు। తాడికొండ। శుభదుగోపాలుగొల్చు॥ నరుడు॥ ౩॥

బారువరాగం—ఆటతాళం.

పల్లవి॥ మనపాలిదైవ। మాయచేదేహాభి। మానులగుచునుండు

మానవులకుశత్రు, దైవముబాంధవుడుదా। శీవుదైయుండుట, భేదమెరుంగరు ॥చరణం॥ తరుచుగానుమోహ, భరమైనమనుగలం దలిచంద్రార్కాదుల్, అరఘటాదులనం। ద్రబమనేకమై। బరగూచు, దాగను। పడుచుండు తెరగున॥ మ॥ ౧॥ జననవినాశము। లునుజెందుకాయము। కపదాత్మకునులేవు। మనుజుడునిదురబో। యినయాత్మభోగము, లనుభవించుసచ్చి। దానందముననుండు॥ మ॥ ౨॥ భువినాత్మకునుసర్వోగవియోగములువేరు। వివరింపగాలేవు। కువలయాసఘకళా। కునువృద్ధిక్షయములు। కువలయా పునకులే। సవిధంబుననుగాన॥మా॥ ౩॥ అవిరళముగదిట్ట। కవికృష్ణాహ్వాయుదాస। కవికిపరబ్రహ్మము। భువితాడికొండస। త్పురివేణుగోపాలు।డవివేకమణచిదా।సావళిపోషించు॥మ ౪॥

ఆ ది తా ళ ం.

పల్లవి॥ యెక్కడిచుట్టములుతా। నెక్కడివాడో॥ యంతో,మక్కువాతో।పరబ్రహ్మ।మెక్కువందరికి,తనువుశాశ్వతంబాని॥ దలుపాకుడెపుడు। స్వంత, ధనముతోటిజెప్పిజీవి। తరలిపాయనా॥ యె॥ తాపత్రయమనెవ్యాప్తి, దానివీడుడీ। మెను, కాపురాముతోటిజెప్పి। కాలమందెనా॥ యె॥ ౨॥ యిల్లువాకిలితనదని। యెన్నబోకుడీ, పట్టికల్లబొంవితోజెప్పిప్రాణి, కదలిపాయనా ॥యె॥ ౩॥ చిలుకాబూరుగఫలముకా, శించీనరీతి। యాలు। గలశివ్యర్థుడగుచుదేహి। తొలగిపోలేదా॥యె॥ ౪॥ దండిమోక్షఫలమునిచ్చె। దైవమైనట్టి తాడి। కొండ వేణుగోపాలుడే నండయనుకొంటి॥ యె॥ ౫॥ దిట్టాకవికృష్ణాదాసు। నట్టిబోచినా। నందు। పట్టినిసమ్మినగద్దు। గట్టిగముక్తి॥ యె॥ ౬॥

అ ష్ట ప దు లు.

పద్యము॥ శ్రీమత్కోటివి రాజమానకరుణా సింధోజగద్వల్లభా! నామాటల్ వినకే విరాళివెలయన్ నాళీకపత్రాక్షితో ప్రేమన్ గూడిన పద్ధతుల్ దెలియవా చేపర్వగాదయ్యయో। సీమన్ బ్రోవరతాడికొండ నగరీ శ్రీవేణుగోపాలకా॥

దర్వు—ఆదితాళం.

కుటిలసుంతలియన్యభామల। గూడసేసినునీడనె। పటుతరంబగు నీగుణంబులు। బ్రస్తుతించెటివాడనె। యిటులపంతమిం కేలనే, దయ। నేలుకోనీవాడనె। కిటుకుళాయకుతాడికొండని। కేతనాంకరమామణీ॥ ౧

పద్యము॥ శృంగారాంగుల గోపికాసముదయ స్త్రీలన్ మహా
త్కేళికా। రంగంబందునగూడినట్టివిధమెల్లన్ జెప్పినాకౌక్కసా। రంగా
క్షీమణి దాసిమాటలవి కల్లల్ గావుభాస్వత్కృపా। పాంగాశ్రీకర తాడి
కొండపురగోపాలాజగన్నాయకా॥

దర్వు॥ స్త్రీలమాటలునమ్మరాదని। జెప్పరెశాస్త్రంబులన్ జాల
మేల వధూటికామణి। సాధుజనరక్షామణి। తాళిమితోనీకిచ్చెదను వసు
త్యాలబెనరిగాత్రిశం। పాలతాజిత। తాడికొండశుభప్రదాయిని శ్రీమణి॥

పద్యం॥ ఔరా జాసతనంబు వాక్యములు నీవాడన్ భళా
చాలురా। నేరంబేమియు లేనివానికరణిన్ నీమాటలేమందురా। శ్రో
రంబై తగు చిత్రమయ్యెగద నాతోబూటకంబేలరా। పారావారగ
భీరతాళగిరి గోపాలామనోవల్లభా॥

దర్వు॥ మందెమేలమికేలనేశర। దిందుబింబనిభాననా। సందియము
వలదిపుడు। లసదర। విందదళసమలోచనా। మందయానరోయుందమగుబా।
జ్బందులిచ్చెదసుందరీ। కుందకుట్మలరదన తాడి। కొండ నగరీరుక్మిణి॥ 3॥
పద్యం॥ సామర్థ్యోక్తులు బూనిబల్కదగునా స్వామీ జగద్రక్షకా।
భామారత్నములెల్ల జెప్పిరిగదా పాండిత్యచాతుర్యముల్। యేమయి
నన్ యిదిసమ్మతంబుజనులన్ దిష్టంబుగానుండుమీ। ప్రాముఖ్యుండ
వు తాడికొండపురగోపాలా జగన్నాయకా ॥దర్వు॥ గరిమభక్తిని ది
వ్యభవనము। గట్టి ప్రజలునుతించగా। మఱివిచిత్ర క। వాటగోపుర। మంట
ప। ప్రాకారముల్। పరగగను శ్రీతాడికొండను। పట్టణమ్మునజనుల్।
జగంబరుదుగాగట్టించి। రెటు శు। భాత్మకారమణీమణి॥ ర॥ పద్యం॥ గం
గాజూటసఖా జగజ్జనకరన్ గ్రావిణ్యముల్ చేయుచున్। దొంగామా
నిషిబోలుసామ్యమున నెంతోసంగ నాచివిలెన్। రంగాతార్క్ష్యతురం
గ బల్కుటలు కార్యంబన్యులూహింపగా। భంగంబందుట తాడికొం
డపుర గోపాలా జగన్నాయకా ॥దర్వు॥ అంగనామణి యన్యభామల
యందు మోహమునొందనే। సంగతివిచారించిబల్కు నిజంబు కల్లలు
ధారుణిన్। గొంగడిలోబల్ రాళ్లుబోయుచు। గొట్ట నీకుసహజమె। మం
గళాలయ తాడికొండ ర। మామణికరుణాధుణీ ॥గ॥ పద్యం॥ ధర మేన
త్తగు। రాధపైవలపుచేతన్। గల్లవేషంబునన్। సురతక్రీడల। దేలినాడవ
ట నీ। తోత్యంబువింటిన్ భళా। కరుణెగ్గింప నబద్ధవాక్యములు నం। భా

షించి యీనారితో। భరితానందుడవయిన తాళగిరిగో। పాలాకృపాం భోనిధి ॥దరువు॥ అతివ విను మేనత్తరాథము। హాదరణ నను బెంచగా, నతివినోద కుతూహలాన్వితమైన మానసచాతురిని। రతనఖచితవిభూషణములా। రాధకొసగితిదానితో రతులెరుంగను। తాడికొండ పుర స్థిరాలయరుక్మిణీ ॥౬॥ పద్యం॥మగవారల్ కడు వేడినన్ విననియా మాటల్ గనుగ్గాయనన్। తగునా లోకులచేత నల్లరిపడన్ తాంబూలపత్రంబునన్। మిగులన్ సున్నము నొందుచందమున కూర్మిన్ కేళికన్ బ్రోవరా। పగసాధింపక నేలు తాళగిరి గోపాలా జగన్నాయకా ॥దరువు॥ కొమ్మ నాశ్రవణమ్ములకు నమృతమ్ము జల్లినరీతిగా। రమ్మనుచుబల్కితివి కర్పూరమ్ము జల్లినభాతిగా। సమ్మతించితివౌనేని చిత్తమ్ము నాభాగ్యమ్ముగా। కమ్మవిల్తుని కేళిగూడి దగావలె రమణీమణీ॥౭॥ పద్యం॥ స్వామినందితమౌని బృందవిలస త్స్వాంత ప్రమోదాఢ్య స। త్కామాలోకులుమెచ్చ నిన్ను మదిలో ధ్యానించు భక్తుండగున్। భూమిన్ దిట్టకవింద్ర కృష్ణయకవిన్ పోషింపుమీ గోపికా।భామాచిత్తవిహారితాళనగ గోపాలఖగేంద్రధ్వజా ॥దరువు॥ తాడికొండనుదిట్ట కవి కృష్ణ దాసునందు కృపామతిన్। వేడుకతో సిరులిచ్చి బ్రోవు కవిత్వసంపదగూర్చగా। జూడుసత్కృపసుందరీ దయజూడు కార్యధురంధరీ। ప్రౌఢనాయకి రుక్మిణీ మత్ప్రాణవల్లభి సుందరీ॥౮॥

కీర్తన- ఆదితాళం.

పల్లవి॥ నమ్మరాదుగా, మగవారిమాట నమ్మరాదుగా। కొమ్మ లతో బల్కుదు రర జేతులో, నిమ్మపండువలె। నెరజాణోక్తుల్ ॥న॥౧॥ బూటకములుబల్కుదు రాకార్యము। దిటాపిమ్మటమాటాడరుగా॥న॥౨ తాడు వేశి చిత్రముగా పామను। కోడిగమగువాక్కులమగవారి॥న॥౩॥ ధరను తాడికొండపురి విశ్వంభర వేణుగో।పాలకమిమ్ము॥న॥౪॥ వాసిదిట్ట కవివంశజు కృష్ణయ। దాసునిబ్రోచె ధన్యుడవౌరా ॥న॥౫॥

ఆటతాళం.

పల్లవి॥ నీరజాక్షులమాట। నీళ్లలోమూట। ఆరూఢిగాబూట। యమృతంపుతేట ॥నీ॥ వలపింతురెపుడు మం। దులమరివాళ్లు। వలలోపు పషులఁబడ। వైచాడవాండ్లు॥ ౨॥నీ॥ వనితలుగోడ బె। ట్టినరీతిబొంకు। ఎనుమొగవారు బల్కినవచ్చురంకు ॥౩॥నీ॥ శిరముదడిపి। బానఁజేసిన

గాని తరుణులనమ్మరా। దురసురతాళి॥౮॥సీ॥ మనసులో నొకటి। మా టాడుటొకటి। గనుగొనుటొకటి। గనుపరచుటొకటి ॥సీ॥౫॥ అలదిట్టకవి కృష్ణాహ్వయదాసునేలు॥ సీ॥౬॥

పంతువరాళి రాగం-ఆటతాళం. చుట్టుకీర్తన.

పల్లవి॥ పాహిగోపాల పాహిగోపాల। పాహితాడికొండ పట్టణ ఖేల॥ చరణం॥ అక్షీణకరుణకటాక్ష సర్వలోకా। ధ్యక్షపండితకల్ప వృక్షగోపాల॥పాహి॥ ౧॥ తారహారపరిక్షర హీరగిండీరమం। దారశుశ్లోకవి స్తారగోపాల॥పా॥ ౨॥ మందారధర గోవిందముకుంద పు। రందరార్చిత గుణబృందగోపాల॥పా॥ ౩॥ పుండరీకాక్ష మార్తాండవిరాజిత।నిండు కరుణ ప్రాపైయుండుగోపాల॥ పా॥ ౪॥ చింతలుపాపు నీచెంత జేరితినయ్య। కంతుజనకరమా కాంతాగోపాల॥పా॥౫॥ శరణాగతవత్సలుడ వీవనుచు నీ। మరుగుజొచ్చితినయ్య మదనగోపాల॥పా ౬॥ అన్నమాయన్న నీక న్న నన్యులను మే। మెన్నదర్చింపము చిన్నిగోపాల॥పా ౭॥ ధరదిట్ట కవికృష్ణాహ్వయకల్ప।కద్రుమా మాగురుజననుత తాడికొండగోపాల॥పా॥

అమ్మవారికీర్తన- ఆటతాళం.

పల్లవి॥ శరణాగతపోషిణీ మాంపాహి సదయాత్మకరుక్మిణి॥ఉప పల్లవి॥ సరసభీష్మకనృపతనూభవ సద్గుణీధీమణి కారుణీచారిణీ పరమ గుణకళ్యాణి॥ తరుణి॥ చరణం॥ మంగళాలయ మంజులవాణి భంగితా ఘ బంభరవేణీ శృంగారఘోణి శీతాంశువదని సేవిత సకలగీర్వాణి అంగనాత్మవిహారిణీ విమలాంగిదివ్యకృపాధుని అంగజాతానందజననీ ప్రహ్లాదినీ తరుణాంఘ్రిణి॥శ॥ గురుతాడికొండశ్రీ గోపాలనారీ శరధితో ల్యా సద్గంభీరీ ధరదిట్టకవికృష్ణా దాసాధారి దాక్షాయణిసద్విహారి హ రిసమూహాభయంకరీ నిజచరణభక్తవశంకరీ సురుచిరాణాద్దారి సుంద రీ ధ్దురంధరీ॥శ॥

నవగ్రహముల మంగళహారతి.

సరసిజాసనుడు సత్యవిచారుడు సరసిజసంభవుడూ సరసిజధా ముడు శత్రువిరాముడు సర్వాగమవిభుడు సురమునికిన్నరవరదుడు వాణీ శ్వరుడు సదామలు డరిసంహారుడు ధరణీధర ధర నుతుడేలునీ దం పతూలనూ ॥శోభనమే॥ శోభనమె॥ పరమపురుషుడు భద్రదేహావను దరుణకులోద్భవుడూ శరధిశయానుడు శరధిగభీరుడు సరసవిహారుం

డూ గరుడగమనుడూ కరుణాసింధుడు గురుమందరగిరి ధరుడు రమే శుడు పరమాత్ముడు హరి శ్రీలోచుడదం పతులనెల్ల ప్రువు॥శ్లో ౨॥ భూత నాథుడు భూతాతీతుడు భూతాత్మయుండూ భూతికరుండు విభూతి ధరుడునగ జాతమనోహరుడూ భూతలవన్నగ భూషుడు వైరి విభూషుడు నగు సంజాతుడు త్రిభువన ధాతశంభుడూ రక్షించునీ దంపాతులనూ ॥శ్లో॥ ౩॥ రాజకులుడు మర రాజాతీతుడు రాజితగుణవరుడూ తేజ స్కాముడు తేజష్వపుషుడు దినకరుడనఘుండూ పూజితమునిపద కమల యుగలుడూ పుణ్యాత్మకుడు భువనపోషకుడు నాజయచ్ఛాయా ధీశ్వ రుడేలు ననయముదంపతులా॥శ్లో॥ ౪॥ శీతకరుడు శివశేరభూషుడు నాతారాధిపుడూ ఖ్యాతివరుడు దితి జాతుకునర్యుడు శ్వేతాంగవిభుం డూ భూతలరిపుసం ఘాంతుడు భువనాతీతుడు నిత్యవి భూతిమయుడు కం జాతవైరితా నెటన త్సదయముదంపతులా॥శ్లో ౫॥ నిరతానందుడు నిర్మలాంగుడు నిరుపమచరితుండు స్థిరమతి సంపత్కరుడు సదాశ్రిత నరవరభరతుండూ పురుహూతార్చిత చరణయుగలుడూ పుణ్యాత్మకు డూ భూరిభూషణుడు ధరణీతనయుడురక్షించునీ దంపాతూలానూ॥శ్లో౬ ధీరుడుసత్వాధారుడుసుజనవిహారుండూఘనుండూసారగుణుడువిస్తారయ శోధనుడారయశుభదుండూ।నీరజనేత్రుడు।నీలగాత్రుడు।దారుణకృత్యవి దూరుడు।బుద్ధుడు। వారిజరిపుసుతుడేలుదం।పతులనెల్లపుడూ॥శ్లో॥౭॥సద మలగుణుడు।సర్వోత్తముడు।సదయాబ్ధవిదుండూకదనశూరుడూకలుషవి దూరుడు। విదితాచారుండూ।మదనరూప్యుడు।మాధవభక్తుడు।మదసన్మ ధనుడు। మృదుపదకమలుడు। పదిలుడు। సురవరగురుడేలుదం। పతులనె ల్లపుడు॥శ్లో॥౮॥ వసుధామరగురు। వంశోద్భవుడు। బిసరుహనేత్రుండూ। వసుమన్వాదివి। భావితుడరయగ। వసురాచార్యుండూ। బిసరుహభవన। ప్రియపదభక్తుడు। బిసరుహాననుడు। భీషణుడునుతా।పసవినతుడుభృగుజు డేలుదం।పతులనెల్లపుడూ॥శ్లో॥౯॥ భద్రగుణుడు బల। భద్రుండరిజన। రు ద్రాకారుండూ। అద్రిసమానుం।డారయనిఖిలో।పద్రవనాశనుడు।శూద్ర కులుడు। పరమోద్యుతుడఘచయచ్ఛిద్రుడు। నిజనృసురద్యుముడన ఘుడు। భద్రపదుడరుణజుడేలుదం। పతులానెల్లపుడు॥౧౦॥ దనుజాన్వయు డు। ధర్మాత్మకుడు। ఘనదితితనయుండూ। ఘనుడును ఘోరా। కారుడు శిరవ।రజనుడుకృపాత్మకుడూ। మనుజాశనుడు। మరిసద్వపుషుడు। నన తూనందుడు।ననుమశూరుడు। వనరుగ రాహుగ్రహ తేలుదం।పతులనెల్లపు

దూ॥౧౧॥ చిత్రరూపుడు చిత్రాకారుడు చిత్రవిభూషుండు చిత్రాంబరుడువి చిత్రభరితుడు శత్రువిఘాతకుడు మిత్రపాలకుడు మీనలోచనుండాత్రేయాదిమునిమిత్రుడు కరుణాపాత్రుడు శ్రీకృష్ణ గహన తేలుదం పతులనెల్లపుడూ॥ శో॥౧౨॥ కుందరదనుడు గోకులపాలుడు నందితసురగుణుడు మందరధరుడును నందవరాత్మజు డిందుముఖాధ్యుండు వందితతాడికొండాలయచరగోవిందుడు దిట్టకవేణ్వాయ కృష్ణానందుడు నారాయణుడేలుదం పతులనెల్లపుడూ॥౧౩॥

• ఆదితాళం •

పల్లవి॥ మొహరీలతండ్రికి మంగళం మా ముత్యాలతండ్రికిమంగళం। అనుపల్లవి। అహేంద్రతల్పగతు డైభోగమునమందు మహానుభావునకు మంగళం॥మా॥ మొ॥ చరణం। ముద్దులకృష్ణునకు మంగళం నవమోహనాకారునకు మంగళం హద్దూశాయకగొల్ల ముద్దూగుమ్మలతోటె ముద్దులుగుల్కు హారికి మంగళం ॥మా॥ మొ॥౧ వెన్నాలదొంగకు మంగళం మా మన్నారురంగనికి మంగళం కన్నాయశోద రోటగట్టా మద్దూలుకూల దన్నినసామికి మంగళం ॥మా॥ మొ॥ పుండరీకాక్షునకు మంగళం పరిపూర్ణకటాక్షునకు మంగళం అండాజరాజవిహారానునకుతాడికొండాగోపాలునకు మంగళం॥ మా॥ మొ॥౩॥ నవనీతచోరునకు మంగళం శ్రీ నందానందనునకు మంగళం రవితేజునకుదిట్ట కవికృష్ణాహ్వాయదాస కవికల్పభుజునకు మంగళం॥మా॥ మొ॥౪॥

సురటరాగం. ఆటతాళం.

పల్లవి॥ మంగాళం మంగళం దధిచోరా మంగళం ॥హరేకృష్ణా॥ మం॥ ఉపపల్లవి॥ రంగఖగేంద్ర తురంగకరణాంత రంగానవమోహ నాంగహరే రంగూగభక్తుల రక్షించిపగతుల గొంగవైన తాడికొండగోపాలా॥ మం॥ చరణం॥ దెచ్చివేదములు మృచ్ఛిలిజలధిలో జొచ్చుసోమకాసురుద్రుంచి దెచ్చియాశ్రుతులెల్ల మెచ్చగబ్రహ్మకు మచ్చికనిచ్చిన మత్స్యావతార॥ మం॥౧ సురలుదానవులు మం ధరముకవ్వము జేసి హరిత్రాడుగా దుగ్ధ శరధిద్రచ్చున్ గిరిధరివై యానిర్జరులకునమృతము గురుకృపనొసగిన కూర్మావతార ॥మం॥౨॥ జగతితలంబెల్ల చాపగాజుట్టుమీరగకోపముననూ హిరణ్యాక్షుని తెగవ్రునజంపి యా ధరచక్కబరచిబ్రోవగమేటివైనట్టి వరహావతార॥మం॥౩॥ సురసిద్ధసాధ్యఖేచరులానుభాధిం

చు వరహేమకశిపుని బరిమార్చి ధరను బ్రహ్లాదునిదయనేలుదొరవౌకు సిరులొసగవె నారసింహావతార ॥మం॥౪॥ అదితికశ్యపులాకు నుదయించిసురలు సమ్మదమందగా స్వర్గ మహిమెల్లానదయతబలిని యాచన జేసినేర్పున వదలక నార్జించు వామనావతార ॥మం॥౫॥ యిరువదొక్కమారు నరనాయకులనుసంగరమునగెలచి భూసురలకునూ ధరణీమండలమెల్ల దానమొసంగిన పరశురామమూర్తిభూసురకీర్తి ॥మం॥౬॥ ధరనుకౌసల్యాకు దశరథేంద్రునకు స్థిరముగబుట్టినుం।దరీశితకై గరిమ రావణ కుంభ కర్ణావిదనుజుల।బరిమార్చితిరామ పట్టాభిరామ॥మం॥౭॥ ధేనుకాముష్టికా దానవులనుగొట్టి। యానకదుందుభి కారోహిణికా నందమునగల్గు హాలధరిశతకోటి భానుతేజుడవైన। భలభద్రదేవ॥మం॥౮॥ కరములఖడ్గము లురుతరముగదాల్చి తురగముసెక్కుచు దుష్టూలనూబరిమార్చికడుధర్మ పద్ధతిసుజనుల కరుణబ్రోవగనుండు కలికావతార॥మం॥౯॥ ధరదిట్టకవికృష్ణ దాసునిపేక్కతో సిరులిచ్చురక్షించు శ్రీవల్లభా వరతాడికొండస త్పురమునజనులను విరివిగబ్రోచిన వేణుగోపా॥మం॥౧౦॥

ఆదితాళం.

పల్లవి॥ రాధికమనోహరాయ రమ్యమంగళం సర్వ సాధుకల్పభూజాయ సదతమంగళం ॥రా॥ చరణం॥ నందయశోదా నందనాయ మంగళం సకలబృందారకర్చితాయ భూరిమంగళం॥రా॥నీలమేఖవిగ్రహాయనిత్యామంగళం కుటిలాలకశోభితపాలాయమంగళం ॥రా॥౧॥కనకరత్నకుండలాయ కలితమంగళం బృందావనవిహారణదేవాయమంగళం॥ రా॥౨ పుండరీకలోచనాయ భువనమంగళం బ్రహ్మాండమండలా ధ్యాయమంగళం॥రా॥౩॥ లాలితఫణివేణుధ రాయమంగళం తాళశైలగోపాలకృష్ణాయమంగళం ।రా॥౪। రవికోటిప్రకాశాయ రమణమంగళం దిట్టకవితకృష్ణ దాసపోషకాయమంగళం॥రా॥౫॥

ఆదితాళం. పల్లవి. వేణుగోపాలాయ విజయవాహపాలాయ వేణుగానలోలాయ విజయమంగళం ॥ఉపపల్ల॥ బాణపాణిసహస్ర భంజనాయహంశకం ఖాణమాణి పూజితాయకలితమంగళం ॥వే॥ పుండరీకలోచనాయ భువనమోహనాయవైరి ఖండనోరుభండనాయకలితమం

గళం॥ వే॥ ౧ చండకోటిభానుతేజాయపిండాండబ్రహ్మాండభాండమండలాధ్యాయమంగళం ॥వే॥ ౨ తారహారహీరడిండీరగోక్షీరమందారపాండు కీర్తిశోభి దాయమంగళం ॥వే॥ ౩ ధరనుదిట్టకవితకృష్ణ దాస శుభబలప్రదాయ సరసతాడికొండవాసాయమంగళం ॥వే॥ ౪

మధ్యమావతిరాగం. ఆటతాళం.

పల్లె॥ జయమంగళం నిత్యశుభమంగళం భీష్మకరాజతనయకు జయమంగళం నిత్యశుభమంగళం మాతల్లిరుక్మిణికి ॥జయ॥ ఉపప॥ జయమంగళం కృష్ణస్వామిపదంబులు భయభక్తులనుగొల్చు పరమకల్యాణికి॥ జ॥ చరణం॥ వరగౌరిపూజావ సరమునవిప్రసుం దరదీవణలందు తరుణిరుక్మిణికి ॥జ॥౧॥ చక్కనిపౌంజుల మిక్కిలికాంతులు చెక్కుటద్దములందు చెలగుమాతల్లికి ॥జ॥౨॥గజ్జెలందెలుపాద కమలములమ్రోయ ముజ్జగములమ్రోచు ముద్దూలగుమ్మకు ॥జ॥౩ అమ్మకుబంగారుబొమ్మకుముద్దుల గుమ్మకుమమ్మలు కొమ్మమాయమ్మకు ॥జ॥౪॥ కూరిమితో తాడికొండజనాళికి కోరికలిడువేణుగోపాలసాధ్వికి ॥జ॥౫॥అలదిట్టకవికృష్ణాహ్వయదాసుడు దలచువరంబులు దయచేయుతల్లికి జయమంగళం ౬॥

ఆనందభైరవిరాగం. ఆటతాళం.

పల్లవి. అంబానీకిదెమంగళం జగ దాంబానీకిదెమంగళం పాలితశరదాంబనీకిదె ॥మం॥ ఉపపల్లె॥ అంబానీకిదెమంగళం జగదాంబనీకిదెమంగళం చారుకంబువిరాజితకంధరిశుభ కరధైర్యకనకధా రాధరితల్లి ॥అం॥చరణం॥ శరదిందుసమసుందరాననా సత్య శరణాగతార్థిజనావనా తల్లి పరమయోగీశ్వరీ పావనా నిజ భక్తనిరంతర సేవనా తల్లి॥అం॥౧॥ దాక్షాయణిదివ్యసుందరి సంతతత్రిభువనధౌరంధరి ప్రాత్యేకగంధర్వపురంధరి కాళ పక్షులసన్నిలకంధరితల్లి ॥అం॥౨ అధరప్రవాళవికాసిని క్రౌంచ కుధరామరావతి వాసిని వృష రథకామరేశు విలాసిని రక్తి రమ్యచాముండికాభాసినీతల్లి ॥అం॥౩॥ దిపితకాంతమనోహరి దెలిదిట్టకవితకృష్ణయూదరి దయా కూపతామానస బంధురీ తాడికొండగోపాలకసోదరీ తల్లి ॥అం॥౪॥

తలుపుదగ్గిరపాట. ఆదితాళం.

ఆవైదర్భి శ్రీకృష్ణుడనే రావె కవాటముదీయావె యిటురావె। కవాటముదియావె ॥౧॥ పోవోయినీవు పొన్నంగిమాటల ప్రొద్దుజరుపపనియేమి నీవింతజరుపపనియేమి ॥౧॥ కులుకుమితారి యలుకులు జెందుచు చులకజేయ మరియావె ననుచులకజేయమరియావె ॥౨॥ నీటుమీరవలె నాటురుమాలా గోటుజాలుపోవోయి నీనీటుజాలుపోవోయి॥3॥ తరుచుగ బాగడిన దాసులబ్రోచె దయగలవాడనెభామ నెరదయగలవాడనెభామ ॥౪॥ దయగలవాడవు నీవైతె యాత్మస్తోత్సంబేమోయి యాత్మస్తోత్సంబేమోయి ॥౫॥ వొప్పులకుప్పరో బాసలుజేసెద నిప్పుడుజూడవెభామ నీ విప్పుడుజూడవెభామ ॥౬॥ కప్పురగంధులగూడుచు లేదను కపటబుద్ధియేమోయి యింత కపటబుద్ధియేమోయి ॥౭॥ తరుణిగోపికాలోలుడనని నీ వెరుగవె ముద్దులగుమ్మ నీకెరుకలేదె ప్రాణమ్మా ॥౮॥ కుప్పటపంచుల దుప్పటిపై వసపొప్పియున్నదేమోయి పసమొప్పియున్నదేమోయి ॥౯॥ తప్పక కొలనులో స్నానము సేయగ పుప్పొడంటెనెభామ తమ్మి పుప్పొడంటెనెభామా ॥౧౦॥ మందరధరనీసుందరగాత్రము కందియున్నదేమోయి బహు కందియున్నదేమోయి ॥౧౧॥ బృందారక రిపు బృందముతో రణ మందుకందెనెభామా రణ మందుకందెనెభామా ॥౧౨॥ చక్కని నీమృదుచెక్కుటద్దముల నొక్కులున్నవేమోయి పలు నొక్కులున్నవేమోయి ॥౧3॥ పక్కనుబొరలగ చేతులగోరుల గ్రిక్కిరిసినె యలివేణి విను గ్రిక్కిరిసినె యలివేణి ॥౧౪॥ నెరజాణత్వముగల్గిన మాటలు నేర్పినవారెవరోయి నీకు నేర్పినవారెవరోయి ॥౧౫॥ బూటకములుగావే లలనామణి పుణ్యమునను చేకొనవె నీపుణ్యమునను చేకొనవె ॥౧౬॥ హరి నిను నవ్వులకంటిని కోరికలనుభవించు గోపాల శ్రీ తాడికొండపురఖేల ॥౧౭॥ ధరనుదిట్ట కవితాన్వయు కృష్ణయదాసునిబ్రోచెదకాంత నిజ దాసునిబ్రోచెదకాంత॥

యాల. ఆటతాళం.

దేవాదిదేవామహాను భావా రాధికారుక్మిణీ దేవి మానసా। బూజలోలా శ్రీతాడికొండ దివ్యగేహా వేణుగోపాల ॥౧॥ దానదానూడనటంచు నీసహాయమెకోరితె వాశిగా నన్నేలుకోరాదా శ్రీ తా

డికొండవాసఖేల వేణుగోపాల ॥౨॥ కుందాభ రాదానాముచు కుందన నా గోవిందను కుందమాధావ విఖ్యాతుంద ఓ తాడికొండమందిరాం శ్రీ వేణుగోపాల ॥౩॥ తారాతారాకాపాటీర హీరాడింఢీరానిహార శారదాభ్రకీర్తి విస్తారా శ్రీ తాడికొండసద్భవన వేణుగోపాలా ॥౪॥ భువినీదిట్టా కవికృష్ణాఖ్య కవిదాసుడ నేలు సర్వకవిమనోరాధవ్రదా యాకా శ్రీ తాడికొండ ఘనవిహార వేణుగోపాల॥౫॥

లాలిపాట. ఆటతాళం.

లాలిలాలెనుచు చాలావేడుకలను తాళిమితో మేలుజొదగ దంపతులునూ వాలాయముగ జాభువాతొొట్లలోనూ కేళినూచెదను కిలకిలనవ్వుచూనూ ॥లాలి॥ చరణం॥ కరకంకణక్వణ క్వణవినాదములన్ మెరుపయిన హొయలు నందిరుమోదములనూ తరుచైనచామంతి విరులదండలనూ నెరి ముద్దుగుల్కుచును తరుణులూపగనూ ॥లాలి॥౧॥ చెంగావిచీరెలుప్పొంగుచుధరించి రంగైనజంటీల రవికలుబిగించిబంగారుగొలుసులేర్పడుడోలనుంచి అంగనామణులూపు నతివేడ్కమించి॥లాలి॥౨॥ సుందరాకారుడై సొంపొందువానికి మందరోద్ధారుడౌ మర్త్యకేసరికి నందనందనుడయిన నతిభక్తికవికి విందొొప్పు గోపికా విద్రుమాధరికి ॥లాలి॥ అండపిండాండ బ్రహ్మాండపాలునకూ ఖండనజయైకపరిపంథిజాలునకు పండితనుతకీర్తి భరితశీలునకూ పాండుసంభవమనః పద్మాలోలునకూ ॥లాలి॥ ధరదిట్టకవికృష్ణదాసావనునకు గురుతాడికొండ సద్గోపాలునకునూ కరుణాకటాక్షవీక్షణవిశాలునకూ శరణాగతామర స్తవసద్గుణునకు ॥లాలి॥

జోలపాట. ఆదితాళం.

పల్లవి॥ జోజో ॥ఉపపల్లవి॥ జోజోశుభాకార జోజో సుధీరా జోజోతాగ్రవిహార జోమహోదార పూజితామరయూధ భువనాధ నాధ రాజితాశ్రితభక్త రమ్యసంభూతా॥జో॥ చరణం॥ శ్రీసదానందరం జితశ్రవసంగా వాసవార్చితమంద హాసశ్రీరంగా దానవ్రజాత్మక తామరసభృంగా భాసమానకృపార్థ భరితాంతరంగ ॥జోజో॥౧॥ తారతారా గవాక్షీరమందారా శీరబృత్సారదా పారకర్పూర తారహారపటీర హీర డిండీర శారదాభ్ర తుషారశరకీర్తిపూర॥జో॥౨॥జయతాడికొండ సద్భవనగోపాల జయదిట్టకవికృష్ణ సత్కవితపాల జయతుకాంచనచేల జయదివ్యశీల జయరమాహృత్కుశే శయనిత్యలోలా॥జో॥౩॥

మేలుకొలుపు. భూపాళరాగం. త్రిపుటతాళం.

క॥ నందసుతా నందయుత। కందాశితవపుషదిట్ట కవికృష్ణసుధీ మందారామందస్మిత। మందరదా తాడికొండగోపాలహరి॥ పల్లవి॥ మేలుకో కృష్ణా మేలుకో స్వామీ మేలుకో॥ ఉపపల్లవి॥ మేలుకో యదువంశసంభవ మేలుకో ఘనవైభవా మేలుకో నిజభక్తపోషక మేలుకో నవయ్యా॥ మే॥ చరణం॥ పంచపంచోషస్సమయమున బ్రాహ్మణులు స్నానాద్యనుష్ఠానాంచితులగనుండుటవసర మయ్యెనిప్పుడు ॥మే॥౧॥ దిక్కులందున భానురోచులు పిక్కటిల్లెను కొక్కొరోకోయని కుక్కుటంబులు గూసె వినుడీ। మక్కువలతోడను ॥మే॥ వసుధతూరుపు దిశను తెలతెల వారవచ్చెను పంచబాణుడు కుసుమకార్ముక మెక్కుడించెను రసికులును బాగను ॥మే॥౩॥ మిసలుమిసలుగలగబ్బిగుబ్బల పసలుజెడి భామినులు సొక్కిరి విసకిపోరిరి జారచోరులు వింతలైదోచెను ॥మే॥౪॥ ధరనుదిట్టకవెన్నెయుని కృష్ణదాససంతతపోషకా విరివిగను తాడికొండమందిర వేణుగోపాల మేలుకో॥ కృష్ణా మేలుకో॥

సర్వంసంపూర్ణం. కృష్ణార్పణమస్తు.

పంచరత్నములు.

సీ॥ శ్రీతాడికొండపుర వేణుగోల దేవనీశతకంబు దివ్యమైననీరా సుకీర్తనల్। నీకృష్ణలీలలును నీదుతత్వంబులునీదులాలి పాటయునీజోల పాటయునీశుభ। హారతుల్ నీయాలసారమయిన నీకవాటంబున న్నిహిత ముపాటయు। నీమేలుకొల్పునునిర్మలాత్మ నీకొట్నములపాట నీభక్తవరు లెల్ల వినుసంతసించి నెమ్మనములందు భువిని నాచంద్రతారార్క ముగ చెలంగు నటులనచ్చులుకూర్పించిరతిశయముగ తాడికొండర్యకులధి సుధాకరులును వారివివరంతువినుడహో నారిజాక్ష॥౧॥

సీ॥ సోము పెదమల్లయ్య సోము పెదశాస్త్రుల్లు సోము చినశాస్త్రులుసుకృతమతులు। పెరలిపాపయ్య పెరలిసుబ్బయ్య నయకంకివాటి పున్నయఘనుండు।వసుధ తాడేపల్లి వంశజలనిధివిధుడు బ్రహ్మయాహ్వాయుడనప్రబలుచుండు। ఘనగార్లపాటి వెంకటరత్నమమలుండు జననుతనాగభూషణముమరియు। ధీరగుడివాడ సుబ్బారాయుడతియశుడు। బచ్చుకుల నాగయాహ్వాయఘనుండు। గుడివాడరామయ్య గుణశాలిమైగార్లపాటి బ్రహ్మయ పుణ్యభావుడరయ। ధరణిలోగుంటూరు పురనిలయుడగుపుప్పూటూరి గుర్నాథంబునుచితగుణుడు। సద్గుణసుధామ ఖలహార సరసిజాక్ష।ఘనఘనశ్యామరాజిత కదనభీమ। కాంచనాంబరసురనుతగరుడగమన దీనమందార నగధీరధీగభీరా॥—క॥ శ్రీమోటమ్రకులనిధి।సోముండాఖ్యండునమలసుబ్బరాయుం। డామనుజునిసోదరుడో। నిమహినరిసింహమనెడు నాముండనఘా॥— క॥ వీరునుగాకనుయింకా। నారయమరికొంతమంది యార్యులసహాయంబారూఢిగనున్నందున ధారుణిముద్రింపబడియె దనుజవిరామా॥—గీ॥ దిట్టకవికృష్ణదాసుడ ధీగవారి।దానగుణములకలరితి ధర్మకీర్తి తాడికొండాలమునదనరునీవు వేణుగోపాలవారిని వేడ్కబ్రోవు॥

ర జయ.